

**A BARACSKAI KOZMA FERENC
ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Elfogadásra javasolta az intézmény nevelőtestülete 2019. október 16-án.

2019.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ GONDOLATOK.....	6
HELYZETELEMZÉS: BELSŐ ÉS KÜLSŐ FELTÉTELEK	7
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	9
A KOZMA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	11
NEVELÉSI PROGRAMUNK HÁTTERE:	11
AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ PEDAGÓGIAI MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI ÉS ESZKÖZEI ¹³	
<i>Pedagógiai alapelvek</i>	13
FEJLESZTÉSI TERÜLETEK-NEVELÉSI CÉLOK	15
<i>Nevelő-oktató munkánk eszközei</i>	17
<i>Milyen legyen az iskolánkból középiskolába felvett gyermek?</i>	19
KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS BEVEZETÉSE	21
KULCSKOMPETENCIÁK	21
<i>Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése</i>	22
<i>A matematikai kompetencia fejlesztése</i>	22
<i>A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése</i>	23
<i>Az idegen nyelvi kompetencia fejlesztése</i>	23
<i>A digitális kompetencia fejlesztése</i>	24
<i>A hatékony, önálló tanulás</i>	25
<i>Szociális- és állampolgári kompetencia</i>	25
<i>Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia</i>	25
<i>Estétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség</i>	26
A KOMPETENCIAALAPÚ OKTATÁS ALKALMAZÁSÁNAK CÉLJAI	26
KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETEK-NEVELÉSI CÉLOK.....	26
EGYÉB FEJLESZTÉSI TERÜLETEK.....	29
<i>A személyiségfejlesztés főbb területei</i>	29
<i>A személyiségfejlesztés kiemelt feladatai</i>	29
<i>Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőink</i>	31
<i>A személyiségfejlesztés megvalósulásának tevékenységei, szinterei</i>	32
KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	32
<i>Iskolánkban a közösségfejlesztés főbb területei</i>	33
<i>A közösségfejlesztés feladatai</i>	35
<i>Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósítása</i>	36
KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL.....	40
<i>A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák</i>	41

<i>A szülők közösségét érintő együttműködési formák</i>	41
<i>A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei</i>	42
A PEDAGÓGUS ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	42
KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	44
<i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	44
<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program</i>	45
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek</i>	48
A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	50
<i>A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok</i>	50
<i>Helyzetfelmérés</i>	50
<i>Szervezési feladatok</i>	50
<i>Prevenációs munka</i>	51
<i>Szociális jellegű feladatok</i>	51
<i>Továbbképzési lehetőségek</i>	51
AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE	51
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA	52
<i>Általános rendelkezések</i>	52
<i>A vizsgaszabályzat hatálya</i>	53
<i>Osztályozó vizsga</i>	54
<i>Különbözeti vizsga</i>	54
<i>Javítóvizsga</i>	54
<i>Az értékelés rendje</i>	55
<i>A vizsgatárgyak részei</i>	55
<i>Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga</i>	58
AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	59
A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI.....	59
<i>Felvétel az iskolába</i>	59
A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK	59
<i>Iskolánkban a fogyasztóvédelmi oktatás célja</i>	60
<i>A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei</i>	60
<i>Módszertani elemek</i>	60
A BŰNMEGELŐZÉSSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK	61
<i>Tartalmi elemei</i>	61
<i>Munkába bevont személyek</i>	62
<i>Alkalmazott módszerek</i>	62
KÖZLEKEDÉSRE NEVELÉS.....	62
<i>Tartalmi elemei</i>	62

<i>A közlekedésbiztonság megismerésének szinterei</i>	63
<i>Alkalmazott módszerek</i>	63
A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	64
<i>A fejlesztés elvei a TÁMOP-3.1.4 projekt kapcsán</i>	64
<i>A fejlesztés következtében megvalósuló célok</i>	64
A KOZMA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE	65
A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT TANTÁRGYAK KÖTELEZŐ MINIMÁLIS ÓRASZÁMAI	65
A SZABADON TERVEZHETŐ ÓRAKERET ELOSZTÁSÁNAK ELVEI	65
TANTÁRGYI RENDSZER ÉS ÓRASZÁMOK.....	67
AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	69
A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	71
<i>1-2. évfolyamon</i>	71
<i>3-4. évfolyamon</i>	71
<i>5-6. évfolyamon</i>	72
<i>7-8. évfolyamon</i>	73
A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	75
<i>A választható tanítási órákkal kapcsolatos rendelkezések</i>	75
PROJEKTOKTATÁS	76
AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	76
<i>Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái</i>	76
<i>Szóbeli számonkérés formái iskolánkban</i>	78
<i>Az előírt tananyag, követelményrendszer, a teljesítmények ellenőrzése, értékelése</i>	78
<i>A tanuló előmenetelének értékelése</i>	79
<i>A tanuló tantárgyi tudásának értékelése</i>	79
AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	80
A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI.....	81
<i>A csoportba kerülés szabályai</i>	81
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA.....	82
ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	89
<i>Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai</i>	89
<i>Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái</i>	89
<i>Az elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátítása</i>	90
<i>Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja</i>	90
<i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái</i>	90
KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM.....	90

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	92
A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT, AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK	98
<i>Programjaink célja.....</i>	99
<i>A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek.....</i>	99
<i>Az iskolában elérhető szociális szolgáltatások.....</i>	99
<i>Elvárható eredmények.....</i>	100
A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI.....	100
<i>A magatartás és értékelésének kritériumai.....</i>	100
<i>A tanuló szorgalmának értékelése.....</i>	102
A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ELVEI.....	103

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Az iskola jogállása

Az iskola neve: **Baracscai Kozma Ferenc Általános Iskola 030166**

Címe: 2471 Baracska, Templom utca 19.

Telefonfax: 22/ 454-004; 580-003

E-mail: baracska_iskola@citromail.hu

Honlap címe: www.iskola.baracska.hu

Az intézmény irányító és fenntartó szerve:

Dunaújvárosi Tankerületi Központ

2400 Dunaújváros, Táncsics M. 1/A

Tankerületi igazgató: Szilágyiné Németh Sarolta

Az intézmény illetékességi és működési területe:

A tankerület településeinek közigazgatási területe, illetve szabad férőhely függvényében más települések közigazgatási területe

Az intézmény tevékenysége

Az intézmény alaptevékenysége:

A 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 4.§. (1) bekezdése alapján az intézmény köznevelési feladatát látja el. Az általános iskolában általános műveltséget megalapozó nevelés és oktatás folyik. Az intézményben a tanuló felkészül az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra és a pályaválasztásra, valamint a társadalmi beilleszkedésre.

Alapítás éve: 1949.

Jelenleg a tanulócsoporthoz 8

Napközis /tanulósobai csoport száma: 2/2

Intézményvezető: Kárpáthegyi Józsefné

Intézményvezető-helyettes: Schaffer Ferencné

HELYZETELEMZÉS: BELSŐ ÉS KÜLSŐ FELTÉTELEK

Baracska község Budapest és Székesfehérvár között félúton helyezkedik el, 10 km-re a Velencei-tó partjától.

Lakóinak száma: 2 786 fő (2019 évben)

A keresőképes lakosság Budapesten, Székesfehérváron és a környéken dolgozik.

Tanulóink egy részének családja komoly problémákkal küzd. Ezek tükröződnek a gyermekek teljesítményében, valamint viselkedési- és beszédkulturájukban. Ők az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet és szeretetet igényelnek. Sajnos napról napra emelkedik azoknak a száma, akik hátrányos helyzetűek, vagy veszélyeztetettek.

A község fejlett infrastruktúrával rendelkezik. A legtöbb házba bekötötték a gázt, a telefont, megtörtént az ivóvíz- és csatornahálózat kiépítése is, folyamatos az út és járdaépítés. A legtöbb házban elérhető az internet és rendelkeznek a kábel TV-hálózat szolgáltatásaival.

A község lakossága figyelemmel kíséri az iskolában folyó munkát.

Az intézményünket 1949-ben alapították a két egyházi (katolikus és református) iskolából. 1962-től a nagyhalmi iskola is a baracscai épületbe költözött. 1991-ben készült el legújabb épületünk. 1993-ban vettük fel Kozma Ferenc nevét, aki az 1848-49-es forradalom és szabadságharc leverése után községünkben talált menedéket, majd a magyar lótenyésztés újjászervezésével vívott ki magának elismerést.

A legutóbbi nagy építkezésnek köszönhetően az intézmény 1991-től egy épületegyüttesben működik, mely 4 épületrészből áll. A legrégebbi az 1900-as évek elején, a másik három épület 1978-1991 között épült.

A nevelő-oktató munka 13 tanteremben melyekhez 1 kémia-fizika szertár, 1 könyvtárszoba és két fejlesztőszoba kapcsolódik. Az 5-8. osztályokban kabinetrendszer működik. Testnevelés órákon tanulóink Baracska Község Önkormányzatának tulajdonában levő műfüves pályát használják. Új tornaterem épült 2018-ban. Használatba vettük 2019. augusztus 1-jén.

A napközis és menzás gyermekek az ebédlőben étkeznek. A tálalás helyben történik, a konyhát vállalkozó tartja fenn és működteti.

Az iskolában központi fűtés szolgáltatja a meleget.

Óriási probléma, hogy nem rendelkezünk olyan belső térrel, ahol megtarthatnánk az iskolai rendezvényeket. Szükség esetén helyet kapunk a Faluházban.

Alapvető szemléltetőeszközökkel rendelkezünk. Minőségük, használhatóságuk, megjelenésük azonban kívánnivalót hagy maga után, ezért törekszünk a folyamatos bővítésre.

Az épületegyüttest a község tulajdonát képező hatalmas park veszi körül, melyet testnevelés és környezet órákon, szabadidős tevékenységek alkalmával használhatunk.

A gyerekek biztonsága érdekében az épületek közvetlen környékét, melyet a tanulók rendszeresen használnak az Önkormányzat bekerítette.

„ Annak a biztos reményemnek adok kifejezést, hogy ma, midőn a legnehezebb időn túlestünk és a magyar nemzet kálváriautójának nagyobbik részét már megtette, az előttünk álló rövidebb úton leroskadni nem fogunk, s meglesz az államban és a társadalomban a szükséges erő és áldozatkészség arra, hogy a bennünket megelőzött nagy nemzedékektől átvett kulturális kincseket a jövő nemzedéknek átadhassuk.”

/Klebelsberg Kuno/

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Olyan iskolát szeretnénk, mely képes alkalmazkodni a változó, olykor kedvezőtlen feltételekhez, tudja állni a versenyt a környező nagy iskolákkal.

Arra törekszünk, hogy minden egyes gyermekhez megtaláljuk az utat. Célunk egy olyan iskola megteremtése, melynek légköre ösztönzően hat gyerekekre, felnőttekre egyaránt.

Tanulóinkra elsődlegesen a család, a környezet adottságai és a barátok gyakorolnak igen nagy hatást. Ezek a hatások alakítják a gyermek tanuláshoz, tudáshoz való viszonyát. Az iskola feladata, hogy pedagógiai eszközökkel mozgásba hozza a meglévő adottságokat, valamint ne hagyja azokat kialudni az iskoláskor egyik szakaszában sem!

Kiaknázható lehetőségeink: az iskolai célrendszer,
tananyagstruktúra, a követelményrendszer,
szervezeti felépítés,
módszertani kultúra,
tanárok személyi varázsa.

Iskolánkban a tankötelezettség teljesítését szolgáló, az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás folyik. A tanuló az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészül a középiskolai, illetve a szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Évfolyamok száma: 8.

Az iskolai követelmények teljesítését bizonyítvány igazolja.

Az angol és a német nyelv normál szintű oktatása engedélyezett. Minden tanulónak lehetőséget adunk, hogy megalapozza idegen nyelvi ismereteit.

Szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján ellátjuk a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését, oktatását.

A tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából fejlesztő foglalkozásokat tartunk. Egyre nagyobb teret engedünk a kooperatív tanulási technikáknak, projekt-módszereknek.

Az iskola szabadidős tevékenysége rendkívül gazdag. Nevelőtestületünk törekszik arra, hogy gyermekeink szabadidejükben együtt legyenek, s színvonalas foglalkozások során fejleszthessék képességeiket.

A következő években szeretnénk folytatni az eddig kialakított, jól működő hagyományos tevékenységeinket.

Iskolánk küldetése, hogy magas szintű nevelő-oktató tevékenységével lehetőséget biztosítson a tan-kötelezettség színvonalas teljesítésére.

Célunk, hogy diákjaink érett és autonóm személyiségként jussanak el a gyermekkortól a felnőttkor kezdetéig. Rendelkezzenek azokkal a képességekkel és készségekkel, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy a magyar társadalom számára hasznos emberekké váljanak. Képesek legyenek az állandó, folyamatos önképzésre és tudjanak alkalmazkodni a kor gyorsan változó követelményeihez. Jellemezze őket kreativitás, jó konfliktus tűrés és siker központúság.

A KOZMA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

NEVELÉSI PROGRAMUNK HÁTTERE:

- Magyarország alaptörvénye (2011.április 25.)
- 7/2014.(I.17.) Korm.rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelete módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 2011.évi CCVI.törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak,vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról
- 2011.évi CXC. törvény a nemzetiségek jogairól
- 2011. évi CXC. törvény A nemzeti köznevelésről
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 51/2012(XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről
- Önértékelési kézikönyv ÁLTALÁNOS ISKOLÁK SZÁMÁRA HARMADIK, JAVÍTOTT KIADÁS Az Oktatási Hivatal által módosított, az emberi erőforrások minisztere által 2016. december 9-én jóváhagyott tájékoztató anyag. Hatályos 2017. január 1. napjától

- TANFELÜGYELETI KÉZIKÖNYV ÁLTALÁNOS ISKOLÁK SZÁMÁRA NEGYEDIK, JAVÍTOTT KIADÁS Az Oktatási Hivatal által módosított, az emberi erőforrások minisztere által 2016. december 9-én jóváhagyott tájékoztató anyag. Hatályos 2017. január 1. napjától

- Az intézmény szakmai alapdokumentuma

AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ PEDAGÓGIAI MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI ÉS ESZKÖZEI

Célunk egy olyan iskola megteremtése, mely modern, naprakész, a társadalmi igényeknek megfelelő ismereteket nyújt, segíti diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, tisztességes és emberséges, egészséges, alkotásra és boldogságra képes felnőtté válhatnak.

Pedagógiai alapelvek

A klasszikus emberi értékeken alapuló általános műveltséget megalapozó ismeretek közvetítése.

A partnereink igényeinek és a társadalom elvárásainak megfelelő sikerorientált, szakszerű, tanuló centrikus nevelés és oktatás.

Az életkori sajátosságok figyelembevételével.

A képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése.

Ellenőrizhetőség biztosítása az iskolai élet minden területén.

Korrekt, humánus emberi viszonyok fenntartása az iskola dolgozói és tanulói között.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munkát alapvetően meghatározza:

- **A komplexitás elve:** az egyes tanulók komplex személyiségfejlesztéséhez szükséges célratoró, tervszerű és többoldalú hatások között jelentős szerepet tulajdonítunk az intézmény falain belül és azon kívül megvalósuló nem formális és informális tanulásnak.

A formális, nem formális és informális tanulási programok egymással összehangoltan támogatják a kitűzött célok elérését.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia-és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg (akár az egyén igényei és kezdeményezése alapján).

Az *informális tanulás* a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek.

- **Az egész életen át tartó tanulás elve:** Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek, készségek, jártasságok, attitűdök kialakítása alapvető jelentőségűvé válik. Az élethosszig tartó tanulás szélesebben is értelmezhető, így az élet minden területére kiterjedő formális, nem formális és informális tanulást is magában foglalja.
- **A tapasztalatszerzés elve:** valljuk, hogy a tanuló életét alakító tudást és tapasztalatot kell, hogy szerezzen a tanulási folyamat során. Igyekszünk minél több lehetőséget teremteni a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására. Az informális tanulás jegyében arra törekszünk, hogy tanulóink az élet különböző szinterein szerezzenek tapasztalatokat, az iskola falain kívül is.
- **Az aktív részvétel elve:** A tanulás a tanuló aktív, értelmezést kívánó, értelmezést létrehozótevékenysége. Az együttműködésekben történő, élményszerű tapasztalatszerzésre helyeződik át a hangsúly. A tanuló aktivitásának jelentős szerepe van a szociális tanulás folyamatában.
- **Az élményalapúság elve:** Lehetőség szerint igyekszünk összekötni az élményt a tanulással. Az élménypedagógiai szemlélet az iskolában megváltoztatja a pedagógusok és a tanulók egymáshoz és a tudáshoz való viszonyát. Hisszük, hogy a hosszabb távú, rendszeres iskolán kívüli programok, ahol a tanulás autentikus élményekkel és szociális interakcióval gazdagítva zajlik, képesek pozitívan befolyásolni a tananyaggal, témával kapcsolatos attitűdöket, meggyőződést és viselkedést.
- **A motiváció elve:** Pedagógusaink olyan új tanulási lehetőségeket ajánlanak, változatos szervezési megoldásokat alkalmaznak, amelyek fokozzák a tanulók aktivitását, olyan módszerek birtokában vannak, amelyekkel pozitív attitűdöt alakítanak ki, pozitív érzelmeket keltenek bennük. Így kreatív, alkotó tagjaivá válhatnak egy-egy közösségnek.

- **A bizalom elve:** Bizalom, megértés, tisztelet minden egyes tanuló és szülei személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására. A bizalom záloga a szavahihető, megbízható viselkedés.
- **A differenciálás elve:** Az iskolán belüli és kívüli nem formális és informális tanulási alkalmak szervezése a tanulók differenciált tevékenykedtetésére épül, a feladatrendszerek eltérő fejlesztő hatásának figyelembe vételével, igazodva az ismeretelsajátítás ütemében a fejleszthetőség és taníthatóság egyéni különbségeihez, felhasználva a differenciált munka tanórai és tanórán kívüli szervezeti lehetőségeit.
- **A személyközpontúság elve:** Pedagógusaink személyiségét a másik ember felé empátiával, feltételhez nem kötött pozitív odafordulással, hiteles, nyílt kommunikációval és bizalommal fordulás jellemzi. A pedagógusok tudatosan teremtik meg a feltételeket az egyén fejlesztése érdekében a közösségi létezéshez, az egymás tiszteletén alapuló együttműködéshez, közös gondolkodáshoz és problémamegoldáshoz.
- **A visszajelzés elve:** Folyamatosan nyújtunk visszajelzést- mind a tanuló, mind a szülő számára- a személyiségfejlődésről, a teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.

Törekszünk arra, hogy az egyes tanulók különböző személyiségjegyekhez (például kognitív fejlettségi szint, siker, vagy kudarcorientáció, különböző motivációs állapot, tanulási technika, szorgalom, erőfeszítés) igazodó, differenciált, az optimális teljesítményt elősegítő visszajelzést, értékelést adjunk.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEK-NEVELÉSI CÉLOK

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése.

Differenciált személyiségfejlesztés, gyermekközpontúság.

Korszerű természet- és társadalomtudományos alpműveltség kialakítása.

Testi és lelki egészségre nevelés. Tanulóink egészséges életmódra nevelése. Az egészséges életmód megalapozása.

Erkölcsei nevelés.

A logikus gondolkodás fejlesztése.

Fenntarthatóság, környezettudatosság. A természeti környezet értékeinek megbecsülése a velük való együttélés képességének kialakítása.

Esztétikai nevelés, igényesség a környezeti kultúrában.

Gazdasági és pénzügyi nevelés. Az önálló életkezdés ismereteinek, készségeinek megalapozása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés. Reális nemzettudat kialakítása. Tanulóink legyenek nyitottak a hazánkban és Európában élő más népek, népcsoportok megismerésében és megbecsülésében.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés. A szülőföld, a lakóhely értékeinek megismerése, megbecsülése és ezekhez való kötődés kialakítása.

Az iskolánkban folyó tanítási-tanulási folyamatok a fent megfogalmazott alapelvek háttérében meghúzódó értékek alapján szerveződnek.

Kiemelten kezelt értékeink:

- humanizmus
- bizalom
- biztonság
- emberi szabadság
- empátia
- méltányosság
- szolidaritás
- kapcsolatorientáltság
- folyamatos tanulás
- fenntartható fejlődés

Személyes példamutatáson keresztül közvetítjük tanulóink és családjaik, valamint környezetünk felé.

Célok:

A tanuló egyéni fejlődése, életminőségének javítása, látókörének szélesítése és a közösségben tanulás örömeinek megtapasztalása pedagógiai szakmai munkánk elsődleges célja.

Az új módszertan alkalmazásával:

- erősödik intézményünkben az inkluzív szemlélet,
- az élményalapú nem formális és informális tanulási folyamatok megjelennek és beágyazódnak a formális oktatás rendszerébe,

- az új módszertan hozzájárul a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez
- előtérbe kerül a pedagógiai kreativitás
- megerősödik a támogató-segítő, kooperatív pedagógia kultúra és tevékenység intézményünkben
- a tanórákon kívül az iskolában eltöltött időben megvalósuló és az intézményen kívüli nem formális és informális tanulási formákon alkalmazott új módszertan hozzájárul a tanulói ismeretek és kompetenciák elsajátításához, a személyiség kiteljesedéséhez
- a nyitott nevelési-tanulási színtereken megvalósuló tematikus foglalkozások keretében lehetőség teremődik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak , önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a heterogén tanulói közösségek kialakítását és az osztályközösségek megerősödését
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulási motivációja erősödik
- csökkennek a lemorzsolódási mutatók, és ez hosszabb távon hozzájárul a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenéséhez
- megalapozódnak az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák, erősödnek a célok megvalósításához elengedhetetlen, különböző szintű és típusú együttműködések.

Nevelő-oktató munkánk eszközei

A TÁMOP-3.1.4 pályázat szakmai programja szerint az alábbi tanulásszervezési módszerek, eljárások kerültek bevezetésre:

Újszerű tanulásszervezési módszerek

Kooperatív tanulásszervezés

Fejleszti a problémamegfogalmazás, a problémamegoldás, az elemzés, a kutatás képességét. A tanulók motiváltak a közös cél elérésére, eközben fejlődnek kommunikációs képességeik, technikáik.

Differenciált tanulásszervezés

Lehetővé teszik a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekelttségének megfelelő fejlesztését. Alkalmazzuk a heterogén összetételű

csoportok együttes kezelésének módszereit. Törekszünk a folyamatos önművelés igényének kialakítására.

Egyéni haladási ütemű tanulásszervezés

Miután megismertük a tanuló ismereteit, hiányosságait, erősségeit, megfogalmazhatjuk az egyénre lebontott fejlesztési feladatok, célok és követelmények rendszerét.

Projekt (három hetet meghaladó)

A projekt sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, hanem a legfőbb összefüggések feltárása.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. Lényeges vonása, hogy az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain. Életszerű problémákból indít és a résztvevők széleskörű tapasztalataira épül.

Projektünk célja: az adott tanév munkatervében rögzítjük.

A megvalósítás időpontja: a témához kapcsolódóan.

Résztvevők: a felső tagozat valamely évfolyama

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája. Az adott tárgykört a diákok öt tanítási napon, iskolai, és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

A témahét időtartama alatt az egyes tanórákon a témával kapcsolatos ismereteket sajátítják el a gyerekek. Minden tantárgy egy tanóráját a programhoz köthető tananyaggal töltjük meg, melyet a tanmenetben is rögzítünk.

A feladatokat az osztályban tanítókkal, szaktanárokkal, napközis nevelőkkel végzik el a gyerekek.

Témahetünk programját az adott tanév munkatervében rögzítjük.

A megvalósítás időpontja: a témának megfelelő évszak.

Résztvevők: alsó tagozatos tanulók

Tanulásszervezési eljárások

Műveltségterület tantárgyi bontás nélkül

A kompetenciaalapú oktatás implementációjának célrendszere, a célok ütemezése

Fontosnak tartjuk a kompetenciaalapú oktatást, mert reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulásbeli szükségleteiben megmutatkozó eltérések kezeléséhez.

A módszer alkalmazását tanulásszervezéssel biztosítjuk.

Kiterjesztési módját és szervezeti kereteit az aktuális év munkaterve határozza meg.

További céljaink (javítani):

A kompetenciaalapú oktatás további alkalmazása,

- részvétel a közoktatás fejlesztési program továbbvitelében, terjesztésében,
- további „Jó gyakorlatok” átvétele, esetleg kidolgozása.

Feladataink:

A tantestület új tagjainak felkészítése belső tudásmegosztással a kompetenciaalapú oktatásra,

- új típusú tanári attitűd kialakítása,
- módszertani kultúra továbbfejlesztése,
- további pályázati lehetőségek keresése.

Tevékenységeink:

Kollégák felkészítése érdekében bemutató órák, szakmai megbeszélések, belső képzések szervezése,

- külső képzések lehetőségeinek kihasználása,
- kapcsolat építése más innovatív iskolák tantestületével,
- mások „Jó gyakorlat”-ának megismerése.

Milyen legyen az iskolánkból középiskolába felvett gyermek?

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákja a nyolcadik évfolyam végén:

1. Képes a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.

Legyen szellemileg fogékony, érzelmileg gazdag, erkölcsös.

Legyen akaraterője és fegyelmezettsége, legyen képes a kudarcok leküzdésére.

Rendelkezzen a megújulás és alkalmazkodás képességével.

2. Rendelkezik a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlatával.
  - Jellemezze a tágabb és szűkebb haza szeretete.
  - Érezzen és vállaljon felelősséget önmagáért és másokért, közösségéért.
  - Legyen határozott, de toleráns, következetes, de változásokra, változtatásokra is képes.
  - Tudjon a helyzethez illően viselkedni.
3. Képes a társadalmi munkamegosztásba való későbbi bekapcsolódásra (továbbtanulás és munkavállalás).
  - Rendelkezzen a korszerű társadalom- és természettudományi, esztétikai, szomatikus és technikai általános műveltség alapjaival.
  - Legyen tanulni vágyó és tanulni tudó.
  - Legyen a világról és önmagáról reális képe.
  - Tudjon rövidebb és hosszabb távra tervezni, reális mérlegelés alapján dönteni.

Feladatok:

- a tantermen kívüli, élményalapú gyakorlati tapasztalatszerzésen alapuló foglalkozások, tematikus nem formális és informális programok számának növelése
- belső szakmai műhely kialakítása a feladatra, majd szakmai koncepció kidolgozása az intézményünk nevelési oktatási rendszerébe való integrálásra, figyelembe véve az alábbi témamodul felhasználásának lehetőségei:
- Választott témamodul: Nemzeti és kulturális identitás- Hagyományőrzés, anyanyelvápolás
Tantárgyi illeszkedés: történelem, hon és népismeret, magyar nyelv és irodalom, énekzene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat
- kooperatív pedagógiai kultúra elmélyítése
- az újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazása
- esélyteremtő módszertan alkalmazása
- a digitális korszak korszerű tanulási módjainak előtérbe helyezése

Eszközök:

A gyakorlatban olyan nevelő-oktató munkát segítő eszközöket alkalmazunk, amelyek értékeink közvetítést segítik, és alapelveinknek megfelelnek. Kiemelt szempont a mobilizálható környezet kialakítása és az élménypedagógia szükséges eszközeinek biztosítása.

- ❖ tapasztalati tanulás, a gyerek aktív cselekvései
- ❖ személyes készségek fejlesztése
- ❖ önismeret, önértékelés fejlesztése
- ❖ egyéni felelősségvállalás
- ❖ szociális kompetenciák fejlesztése
- ❖ belső motivációs bázis megteremtése
- ❖ cél: a tanulási élmény megszerzése
- ❖ kreatív, alkotó személyiség kifejlődése

Eljárások:

Előtérbe kerülnek a kulcskompetenciák fejlesztése, az aktív, cselekedtető, kooperáción és kölcsönös függésen alapuló tanulásszervezési eljárások alkalmazása.

KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS BEVEZETÉSE

Iskolánk a TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0102 pályázat kedvezményezettje volt, ennek keretében a 2009/10-es tanévben módszertani és tartami megújulás kezdődött el, mely továbbra is nevelő-oktató munkánk színvonalát erősíti.

KULCSKOMPETENCIÁK

Az Európai Unió országaiiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió állampolgárait a gyors és hatékony alkalmazkodásra, valamint a változások során szükséges aktív szerepvállalásra. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadója a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

A kulcskompetenciákra minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos egy tudás alapú társadalomban.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

A kulcskompetenciák fejlesztését a Nemzeti Alaptanterv erre vonatkozó előírásai és tartalmi szerinti végezzük. Fontosnak tartjuk továbbá, hogy mindazok az eszközök és eljárások, amelyeket alkalmazunk, megfeleljenek a gyerekek életkori sajátosságainak, biztosítsák a tanulók számára a tapasztalatszerzés örömeit.

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értelése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Fejlesztési követelmények

- beszédkézség, szóbeli szövegek megértése és alkotása,
- olvasás, írott szöveg megértése,
- írás, szövegalkotás,
- tanulási képesség fejlesztése,
- anyanyelvi kultúra.

Módszerek és tanulószervező tevékenységek

- kooperatív tanulás,
- egyéni és páros munka,
- prezentáció,
- dramatikus módszerek és technikák alkalmazása,
- önellenőrzés, mások ellenőrzése,
- ötletroham,
- vita.

A matematikai kompetencia fejlesztése

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában, és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolko-

dásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. Törekszünk arra, hogy a matematikai ismeretek felhasználását, a gondolkodási képességek fejlesztését a tantárgyak széles körébe bevonjuk.

A matematikai kompetencia készség- és képességkomponensei

- készségek: számlálás, számolás, becslés,
- gondolkodási képességek: rendszerezés, deduktív és induktív következtetések,
- kommunikációs képességek: relációszókincs, szövegértés, térlátás,
- tudásszerző képességek: problémaérzékenység, megoldás, metakogníció,
- tanulási képességek: figyelem, emlékezet.

A matematikai kompetencia fejlesztésének területei

- tevékenységközpontú módszertan alkalmazása, játék és eszközhasználat,
- életszerű helyzetek kialakítása,
- informatikai eszközök használata.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent, amiknek birtokában megmagyarázhatjuk a környezetünkben lezajló folyamatokat, előjelzéseket tehetünk és képesek vagyunk arra, hogy irányítsuk cselekvéseinket. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A tanult természettudományos ismeretek és módszerek felhasználásával lehetőséget biztosítunk tanulóinknak a megismerésre. Tevékenységeken keresztül bemutatjuk az emberi beavatkozás okozta változásokat.

Természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció megteremtésével, a jelen érdekfeszítő kutatásainak kérdéseivel, az abba való bepillantás engedésével utat nyitunk a természettudományos gondolkodás megalapozására, melyet a tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztéssel biztosítunk.

Az idegen nyelvi kompetencia fejlesztése

Az idegen nyelvi kommunikáció egyrészt az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető. Másrészt olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a hallott szöveg megértése, a beszédképesség, az olvasott szöveg értése, az íráskézség, az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és érdeklődése szerint.

A fejlesztés céljai

- Növekedjen a tanuló kreativitása,
- növekedjen a tanuló önismerete, önbecsülése,
- a tanuló váljon autonóm személyiséggé,
- a tanuló legyen képes együttműködni,
- fejlődjenek az interkulturális kompetenciák,
- az internet által nyújtott lehetőségek kihasználása.

A digitális kompetencia fejlesztése

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A digitális kompetencia kialakulása azt jelenti, hogy tanulóink magabiztos és kritikus módon használják az információtechnológia eszközeit az élet különböző területein.

A digitális kompetencia fejlesztésének területei:

- A fontosabb számítógépes alkalmazások használata (szövegszerkesztés, információtárolás és kezelés),
- az internet által kínált lehetőségek alkalmazása, az esetleges veszélyek megértése, kezelése,
- az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök),
- a munka, a szabadidő, az információ megosztása és az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és kutatás számára.

A szükséges készségek magukban foglalják: az információ megkeresésének, összegyűjtésének és feldolgozásának képességét és kritikus és szisztematikus alkalmazását, értékelve a fontosságát és megkülönböztetve a valóst a virtuálistól a kapcsolatok felismerése során. Ezt a kompetenciát támogatja továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel iránti érdeklődés.

A digitális kompetencia a természetnek, az IKT szerepének és lehetőségeinek értését, alapos megismerését jelenti a személyes és a társadalmi életben.

Az információs és kommunikációs technikák alkalmazása, a digitális óraszervezés várható hatásai:

- lehetővé teszi, hogy a diákok saját tempójukban önállóan dolgozhassanak,
- csökkenti a tantárgyak közötti éles határokat,
- növeli a kreativitást.

Az elkövetkező időszakban a kompetencia alapú oktatásra való áttérés illetve annak adaptálása a kiemelt feladatunk. A módszertani megújulás folyamatos és felmenő rendszerű, melynek feltétele a digitális tudásbázis használata, illetve a moduláris területek integrálása az aktuális tanmenetekbe, elősegítve a készségfejlesztést, tanulási stratégiák kialakítását, önállóságra nevelést és a felfedező tanulás előtérbe helyezését.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve, tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

A hatékony önálló tanulás elsajátításához megfelelő helyzeteket és feladatokat biztosítunk tanulóink számára.

Szociális- és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, és a közösségi beilleszkedés feltételei. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

A közösségi életben, a szabadidős és tanórai tevékenységekben, a diákönkormányzatban megteremtjük a feltételeket ezen kompetenciák fejlesztésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást

lást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Tanulási projekteknél, csoportmunkákban, az osztályközösség és az iskola programjaiban biztosítjuk e kompetencia fejlesztését.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését. Történhet ez a tradicionális művészetek nyelvén, a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Iskolánkban lehetőséget adunk arra, hogy iskolai rendezvényeken, szabadidős tevékenységek során a tanulók a gyakorlatban is megvalósíthassák elképzeléseiket, formába öntsék élményeiket, érzéseiket. Megismerkedhetnek a művészet különböző kifejezőeszközeivel, és hangot adhatnak véleményüknek.

A KOMPETENCIAALAPÚ OKTATÁS ALKALMAZÁSÁNAK CÉLJAI

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése,
- kompetenciaalapú oktatás további terjesztése,
- a kompetenciaalapú oktatáshoz illeszkedő módszertan megismerése és alkalmazása,
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése,
- esélyegyenlőség érvényesítése,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása,
- egyéni fejlesztési tervek készítése,
- digitális írástudás elterjesztése.

KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETEK-NEVELÉSI CÉLOK

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatait a következőképp kívánjuk megvalósítani.

<i>Feladat</i>	<i>Cél</i>	<i>Eszköz, módszer</i>
----------------	------------	------------------------

Erkölcsei nevelés	A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása,	Széleskörű iskolai rendezvények szervezése. A pedagógusok személyes példamutatása. Dráma- és szerepjátékok, beszélgetések.
Önismeret és társas kultúra fejlesztése	Tanulóink ismerjék pozitív tulajdonságaikat, tudják, mire képesek. Önkontroll, felelősségvállalás. Megértésen alapuló kapcsolatok kialakítása.	Önismereti játékok, tréningek, drámajátékok, beszélgetések. Önellenőrzés, önértékelés a tanítási órákon. Az önmegvalósítás színtereinek bővítése a sportokban, művészetekben, tanulmányi versenyeken.
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	A tanulók ismerjék népünk kulturális és természeti örökségeit, kiemelkedő személyiségeket – különös tekintettel Fejér megyére. Alakuljon ki a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.	Hagyományok ápolása (Szüreti multság, Mikulás, Karácsony, Húsvét, Farsang). Nemzeti ünnepeink méltó megünneplése. Kozma Ferenc emlékének ápolása. Tanulmányi kirándulások, projektek szervezése. Színház- és múzeumlátogatások.
A családi életre nevelés	Harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. Felelős párkapcsolatok megalapozása, szexuális kultúra.	Szakemberek (orvos, védőnő, pszichológus) meghívása. Szituációs- és drámajátékok. Szexuális felvilágosítás szakember bevonásával. Családi napok szervezése. Ajándékkészítés, verstanulás a családi ünnepek előtt.
Állampolgárságra, demokráciára, együttműködésre nevelés	Tanulóink képesek legyenek a társadalmi együttélés szabályainak betartása, az erőszakmentes kapcsolatok ápolására, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelésére. Egyetemes és a magyar történetben a	A tanítási órákon a kooperatív technikák alkalmazása, csoportmunkák szervezése. Tanórán kívül közösségi feladatok megvalósulása, szokások, hagyományok teremtése és ápolása. Diákönkormányzat működése – szabályok, törvények meghatározása, azokhoz igazodás. A megkülönböztetés, kirekesztés, továbbá a

	nép csoportok, nemzetiségek nemzetalkotó szerepének fontossága, a nyelvi-vallási etnikumok történelemformáló jelenlétének hangsúlyozása.	szegregáció, valamint a bűnbakkeresés és mindenféle hátrányos megkülönböztetés bűnének hangsúlyozása.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket a munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik következményeit.	Iskolai, és osztályszintű programok tervezése, költségvetés készítése.
Fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés	A felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a társadalmak fenntartható fejlődését.	Életkornak megfelelő tevékenységekkel a természet megismerése. Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása. A fogyasztói társadalom jellemzőinek és a globális problémák megismerése, házi dolgozatok, kutatások projektek megvalósításával. Vetélkedők szervezésével.
A tanulás tanítása	A tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében. Alakuljon ki az önművelés igénye. A tanulók sajátítsák el a hatékony tanulás módszereit.	Értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése. Egyénre szabott tanulási módszerek kialakítása; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka alkalmazása. Az emlékezet erősítése, a gondolkodási kultúra fejlesztése. Különböző tanulási teretek biztosítása (könyvtár, múzeum...)
Testi és lelki egészségre nevelés	Egészséges életvitel kialakítása. Egészséges táplálékok, stresszkezelés módszereinek megismerése. Káros szokások megismerése, megelőzés. Egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálás és a motoros műveltség esz-	Előadások szervezése, személyes példamutatás. Egészségnevelő programok, versenyek szervezése. Helyes napi- hetirend kialakítása. Aktív és passzív pihenés lehetőségeinek megismerése (kézműves foglalkozások, túrák). Tanulóközpontú fejlesztés differenciálással és motiválással.

	közeivel történő személyiségfejlesztés. Lelki egészség erősítése és fejlesztése.	
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Hátrányos helyzetű, vagy fogyatékkal élők elfogadása. Szociális érzékenység fejlesztése, segítő magatartás kialakítása.	Együttműködés a martonvásári Pápay Ágoston Általános Iskola Készségfejlesztő Szakiskola és Diákotthon tanulóival és dolgozóival. Több éves kapcsolatunk fenntartása, ápolása.
Médiatudatosságra nevelés	A tanuló értse a különféle médiák nyelvét. Tudja megkülönböztetni a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés módjait. Ismerje a média és a társadalom kapcsolatát.	Különféle médiumok megismerése, elemzése, készítése.
Pályaorientáció	A tanuló – életkorának megfelelően kapjon átfogó képet a munka világáról.	Olyan tevékenységek biztosítása, melyek során a tanulók kipróbálhatják magukat, ezzel fejlesztve ön- és pályaismereteiket. Pályaválasztási tanácsadás igénybevétele, kiállítás látogatása.

EGYÉB FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

A személyiségfejlesztés főbb területei

- A tanulók érzelmi, akarati, jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése.
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok.
- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása.
- Az intézmény képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása.

A személyiségfejlesztés kiemelt feladatai

- Életkornak megfelelő motiváltság kialakítása (megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítményvágy, kíváncsiság, játékszeretet, érdeklődés, felfedezési vágy, tanulási kötelességtudat, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény).

- Életkornak megfelelő képességek fejlesztése (felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás, analizálás, absztrahálás, problémamegoldás, gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, bizonyítási képesség, aszociálás).
- Önmegismerő, önértékelő, önfejlesztő képesség kialakítása (emberismeret, tehetséggon-
dozás, pályaválasztás).
- Környezettudatos magatartásra nevelés.
- Kreativitás, önkifejezés fejlesztése.
- Reális énkép (önbizalom, önbecsülés) öntevékenységi vágy, önállósulási vágy felkeltése.
- Egészséges életmódra nevelés. Egészségkárosító szokások elkerülése, tudatos egészség-
védő viselkedés. Lelki egészség erősítése és fejlesztése. A sport, mint aktív életforma el-
fogadása.
- Drogprevenció.
- Tisztelettudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól
az intézményen belül:
  - egymással, tanáraikkal s az intézmény minden dolgozójával, az intézménybe ér-
kező vendégekkel,
  - az intézményen kívül, nyilvános helyeken egyaránt, hogy a tanulók viselkedésük-
kel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevéhez.
  - megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény iskolánk
diákjaival szemben, a közösségfejlesztés érdekében.
- Szociális hajlamok (kötődés, csoport- és párképzés, hovatartozási kötődés, birtoklás)
szokásainak kialakítása.
- Segítés, együttműködés, versengés, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás.
- Meggyőződés; előítéletek legyőzése.
- Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízható-
ság, empátia, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák, érdekelemző szociá-
lis értékelő készség kialakítása)
- Aktív állampolgárságra nevelés. Konfliktuskezelés, együttműködés képessége vitakész-
ség (érvelés-meggyőzés) formálása.
- A nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elkötelezettségre nevelés.

A helyi tantervünk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Iskolánk fontos feladata, hogy tanulóinkat felkészítsük az optimális szintű **közösségi és önfejlesztő aktivitásra, a konstruktív életvezetésre** és mindezek érdekében jelentős szerepet kap nevelőmunkánkban az **érzelmi intelligencia fejlesztése**.

Személyiségfejlesztő munkánk a tanuló minél sokoldalúbb megismerésén alapul, melyet a formális keretekhez viszonyítva hatékonyabban szolgálnak a nem formális és informális tanulási formák.

A tanulást tágan, széles spektrumban értelmezzük, és nem csak iskolai, osztálytermi tanulást értjük alatta. A gyermek születésétől kezdve folyamatosan tanul.

A személyre szabott komplex fejlesztés folyamatában nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák, ezen belül kiemelten a szociális (személyes és társas) kompetenciák fejlesztésére.

Az esélykülönbségek mérséklése érdekében feladatunk az egyéni, hozott tudásokra, erősségekre épülő fejlesztés.

A nem formális és informális tanulási alkalmak foglalkozásain számolunk azzal, hogy **a tanulók különböző szinten állnak a tudásban, mindenkinek más és más az előzetes tudása, mindenkinek más lehet a tapasztalata, és másképp érett a tananyag befogadására.**

Az ismeretek közvetítésekor, szövegértés fejlesztésekor, szövegfeldolgozás során prioritásként kezeljük az **előzetes tudásra épülő ismeretsajátítást**.

Az előzetes tudás előhívása különösen meghatározó jelentőségű a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók esetében, legfőképpen a verbális tanulás során.

Ennek megfelelően a nevelési, tanítási, tanulási folyamat teret ad:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak,
- fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét,
- hozzájárul életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőink

A test és a lélek harmonikus fejlesztése érdekében:

- környezetük jelenségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
- stressz és feszültségoldás alapgyakorlatok végzésekor,

- az önismeret igényének felébresztése,
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása,
- az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása,
- a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása,
- a testmozgás iránti igény felkeltése,
- széleskörű ismeretek nyújtása az egyes műveltségterületeken.

Egészséges, edzett személyiség kialakítása:

- az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása,
- az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A személyiségfejlesztés megvalósulásának tevékenységei, színterei

- Alapvető szabályok megtanulása, alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, kulturált étkezés, udvariasság, segítőkészség.
- Csoporttörvények hozatala, csoportszokások, hagyományok.
- Tanulmányi munka.
- Értékelési rend, jutalmazás, büntetés.
- Manuális foglalkozások, kézműves tevékenységek.
- Bábozás, szituációs játékok, drámajáték.
- Népi játékok, hagyományőrző mozgásos tevékenységek, egyéni, páros és csoportos foglalkozásokban, népszokások felelevenítése.
- Iskolán kívüli programok (mozi, színház, kiállítás, túra stb.).
- Játékfoglalkozások, sportvetélkedők, sportfoglalkozások.
- Felelősi rendszer.
- Versenyek, pályázatok.
- Iskolai, községi ünnepek, megemlékezések.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Az iskola közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az iskolában szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése mellett felértékelődik a tanulói közösségépítés szerepe, mivel a tanuló egyéni fejlesztése a tanulói közösségek hatásán keresztül is érvényesül.

A közösségépítést elősegítő feladataink:

- Heterogén csoportalakítás
- Kooperáción alapuló tanulásszervezés.
- A közösségben elfoglalt hely rendezése (státuszkezelés).
- Szokásrendszerek kialakítása.
- Beszédkultúra fejlesztése.
- Megjelenés kultúra, az emberekkel való kapcsolat alapszabályainak tudatosítása és gyakoroltatása.
- Higiéniára törekvés.
- Az anyanyelv egyre magasabb szintű ápolása, őrzése.
- Idegen nyelvek ismerete.
- Önismeret: találják meg a helyüket a társadalomban.
- Pályaorientáció.

A fenti feladatok megvalósításában kiemelkedő szerepet kap az **informális tanulás**.

Az önkéntesség társadalmi jelentőségének és elterjesztésének elősegítése érdekében az önkéntesek bevonása iskolai programjainkba, rendezvényeinkre.

Iskolánkban a közösségfejlesztés főbb területei

- Szaktárgyi és osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli foglalkozások (napközi, séta, kirándulás, táborok, szakkörök),
- diákönkormányzatban végzett munka,
- szabadidős tevékenységek (klubdélutánok, színház, mozi).
- **A Nemzeti és kulturális identitás- hagyományörzés, anyanyelvápolás program** megvalósítása iskolánkban és az iskolán kívül, hiszen a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet.

Nem formális és informális tanulási módszerek kísérleti megvalósításán keresztül, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálódik.

A program megvalósítása során, lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését.

A Nemzeti és kulturális identitás- hagyományörzés, anyanyelvápolás a tanulók érzelmi, esztétikai, erkölcsi érzelmének fejlesztését, valamint a szülőföld iránti szeretetet elmélyítését segíti elő.

„*A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása*”

(*Morus Tamás*)

A néphagyományok és az ezekhez kapcsolódó tevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyermekekre. Erősítik a közösséghez tartozás érzését. Az érzelmi kötődés mellett komplex személyiségfejlődés is történik.

A közös alkotás öröme fontos közösségformáló erő.

A hagyományörző programunk célja: a néphagyományaink megismerése, szellemi örökségünk átadása a tanulóinknak.

Tanulóink sajátítsák el a jeles napokhoz, ünnepekhez kötődő népszokásokat, ismerjék meg történelmi múltunkat és az ehhez kapcsolódó hagyományainkat.

- Alakuljon ki a gyermekekben a szülőföld, a haza iránti szeretet.
- Magyarságtudatuk erősödjön.
- A népszokásaink jelentős része a naptári évhez fűződik. Az évszakok váltásához, a természet örök körforgásához kötődik. A népi kultúrában az ember és a természet kapcsolata tükröződik vissza.
- Az alábbi jeles napok megünneplésével, a hozzájuk fűződő színjátékokkal, a dramatizálás, a gyerekek nyelvi improvizációja, a népmesék, a népzene, a néptánc, a népi díszítőművészet (álarcok, maszkok, kellékek, tárgyak, viselet, ünnepi ételek) is helyet kap az iskola életében.
- A hagyományörző programunk egész tanévben, havonta lebontásban:
  - Szeptember
Szent Mihály ünnepe: szeptember 29.
  - Október:
Szüret: hagyományörző nap
Őszi vigasság
  - November:
Márton nap: november 11.
  - December:
Luca nap: december 13.

Betlehemezés

- Január:
  - Újévi köszöntők, babonák
- Február:
  - Balázsolás
  - Farsangi hagyományok, jelmezbál
- Március:
  - Kisze és Húsvét napja
- Április:
  - Szent György napja
- Május
  - Pünkösöd napja
- Erőforrásaink: a nevelőtestület tagjai, szülők, NOKS és technikai dolgozók, önkéntes segítők, Árpádnemzetség Hagyományörző és Kézműves Egyesület.

Minden terület tevékenyen hozzájárul

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösségfejlesztés feladatai

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait,
- megismerje népünk kulturális örökségét, nemzeti kultúránk értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a másság iránt, becsülje meg azokat,
- ha módja van rá, vállaljon részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- váljon érzékeny környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,

- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósítása

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- A tanórán részt vevő tanulók egy osztályközösség tagjai, akiket: a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat tart össze.
- Célunk ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely
  - a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására,
  - képes az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

1. évfolyam

- Alakuljon ki a felelősök rendszere és rendszeres ellenőrzés mellett végezzék munkájukat.
- Az osztály fokozatosan kapcsolódjék be a diákönkormányzat életébe.
- Alakuljanak ki az együttélés, együttműködés elemei legfontosabb készségei, szokásai, váljon az együvé tartozás élménye meghatározóvá.

2. évfolyam

- A közösségen belül alakuljon ki a felelősi munka egyes elemeinek önálló végzése, egyszerűbb közös tevékenységének önálló megszervezése.
- Az osztályban növekedjen az összetartozás érzése, jöjjenek létre osztályhagyományokat erősítő tevékenységek.
- Alakuljon ki a társakért, közösségért való felelősség érzete.

3. évfolyam

- A már jól működő tevékenységek mellett, kapjon egyre nagyobb hangsúlyt a diákönkormányzati tevékenység.
- Növekedjen az összetartozás érzése, erősödjenek a baráti kapcsolatok.
- Alakuljon ki a diákvezetőkkel szemben támasztott igények első megfogalmazása.

4. évfolyam

- Az osztály tevékenységi rendszere mind több szállal kapcsolódjék az iskolai rendezvényekhez, diákönkormányzathoz.
- Az osztályrendezvények a pedagógus vezetésével zökkenőmentesen működjenek.
- Növekedjen a diákvezetők döntés-előkészítésben való részvétele, önállósága.
- Fejlődjön a közvélemény a magatartás jelentős szabályozójává, az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét is.
- Készüljenek a felső tagozatba lépés átmeneti feladataira.

5. évfolyam

- A közösség illeszkedjen be az új formák és követelmények közé.
- Új diák-önkormányzati vezetők választása (kapcsolódjék be az iskola diák-önkormányzati tevékenységébe).
- A tanulás kerüljön a tevékenységi rendszer középpontjába, fogadják el a képesség szerinti tanulás követelményeit.
- Erősödjék a közösségért érzett felelősség.
- Érezzék a fegyelem jelentőségét, mind a tanulásban, mind a közösségben.

6. évfolyam

- Szilárduljon meg az osztályközösség egysége.
- A diákvezetők szerepének növelése a közösség irányításában, rendszeres és folyamatos beszámoltatásuk a diáktanácsülésen elhangzottakról.
- Fokozatosan kerüljön előtérbe az önállóság, mind a tevékenységek megszervezésében, mind a végrehatásban és az ellenőrzésben is.
- A képesség szerinti tanulás kerüljön a közösség követelményrendszerébe.
- A diákvezetők érezzék felelősséget nemcsak önmagukért, hanem a közösségért is.
- A fegyelem néhány alapvető eleme váljon szokássá.

7. évfolyam

- Alakuljon ki a közösség csoportszerkezete.
- Fokozatosan kapcsolódjon be a közösség az iskolai szintű rendezvényekbe, éljen javaslat-tételi és véleményezési jogával.
- A képesség szerinti tanulás közösségi követelménnyé alakuljon.

8. évfolyam

- Az osztályközösségen belül dolgozó diákvezetők irányító szerepének kiemelése.
- Stabilizálódjon az osztály közösségének szerkezete.
- Adják át az iskolai hagyományokat az alsóbb osztályok közösségeinek.
- Fejlődjön a diákvezetők munkája olyan szintre, hogy a mindennapi feladatokat felnőttek jelenléte nélkül is meg tudják oldani.
- Készüljenek fel a tanulók a közösség, az iskola elhagyására, készüljenek a középfokú intézmények új követelményrendszerének megismerésére.
- Elsősorban saját közösségükkel és saját magatartásukkal mutassanak példát a fiatalabbnak.

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások a közösségfejlesztés kötetlenebb tevékenységi formái, és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladata:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségekben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat érdekérvényesítő funkciója mellett hangsúlyozott szerepet kap az öntevékenységre, önszerveződésre való nevelés is, melynek keretében a tanulók a pedagógusok segítségével saját fejlettségüknek megfelelő szinten, önállóan intézik saját ügyeiket. A diákönkormányzatnak célirányos tevékenységéhez szervezethez van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség

megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra. Működését saját Szervezeti és Működési Szabályzata szabályozza.

Feladata:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet, felelősségtudat kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

Feladata:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel,
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény eredményes működéséhez nemcsak a tanulók érdeklődésének, hanem a szülők érdekeinek figyelembe vétele is szükséges. A szülői ház és a pedagógus közösség aktív koordinált együttműködése nélkül lehetetlen az iskolai nevelés és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményes megvalósítása.

Az együttműködés alapjául a tanulók iránt érzett közös felelősség szolgál. Egymás kölcsönös támogatása és a koordinált pedagógiai tevékenység révén lehet elérni a megfelelő eredményt. A kedvezően fejlődő gyermeki személyiség kialakulásának feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Az iskola különböző közösségeinek tevékenységét az iskola igazgatója és az általa megbízott igazgatóhelyettes fogja össze.

Az együttműködés formái az iskola részéről:

- Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről és magatartásáról írásban és szóban. (Tájékoztató füzetek rendszeres ellenőrzése, írásbeli jelzés a tanuló gyenge tanulmányi előmeneteléről.).
- A tanuló egyéni vagy családi problémája, veszélyeztetése esetén az gyermekvédelmi felelős tájékoztatása, családlátogatás, szükség esetén egyéb intézkedés kezdeményezése.

A kapcsolattartás szinterei:

- Előre tervezett és rendkívüli szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- családlátogatás,
- pályaválasztási tanácsadás,
- értekezletek, iskolagyűlések,
- előadások szervezése (nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember, rendőrség stb. meghívásával),
- prevenció napok szervezése
- szülők meghívása az iskola és a DÖK rendezvényeire.

- önkéntesek és iskolai közösségi szolgálatot teljesítő tanulókat bevonjuk iskolai programjainkba, az önkéntesség társadalmi jelentőségének és elterjesztésének elősegítése érdekében

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanuló élhet a köznevelési törvényben és az iskola házirendjében biztosított jogaival.

- Javaslatára, ötleteivel hozzájárulhat az iskolai élet gazdagításához.
- A tanulókat érintő kérdésekben lehetősége van az őszinte, tisztelettudó véleménynyilvánításra.
- Tájékoztatást kérhet személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, e körben javaslatot tehet, továbbá kérdést intézhet az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kell kapnia.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- Közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.
- A meglévő hagyományok bővítése.
- Rendkívüli szülői értekezletek.
- Iskolai rendezvényeken való aktív részvétel.
- **Hagyományőrző programunk megvalósításával, a szülők bevonásával, támogatásával a tanulás közösségi élményének átélésével a szülőkkel való kapcsolat elmélyítése történik. Továbbá elősegíti és erősíti intézményünk partnerközpontú működését a különböző együttműködések (pedagógus, szülő, önkéntesek, programszolgáltatók).**
- A szülők tájékoztatásának további javítása.
- Szülők bevonása a tanulók szabadidős programjainak szervezésébe, a pályaválasztással kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató munkába. (pl. munkahelyek, munkakörök megismertetése)
- Szülői Szervezet jelenlétének fontossága

A PEDAGÓGUS ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Iskolánk dolgozói részletes munkaköri leírást kapnak, mely minden esetben tartalmazza az adott személy feladatait.

A pedagógusok legfontosabb feladatai:

- felkészülés a tanítási órákra,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó- és javító vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek megrendezése és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása (a szülők **félévente** három, egy tanévben összesen hat napot igazolhatnak).
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat.

A tehetség kibontakozását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,

- a motiváció,
- a tanár ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékoság,
- az értékelés késleltetése,

A tehetség kibontakozását gátolja:

- az érdektelenség,
- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás módszerei, szinterei:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- csoportbontás,
- szakkörök, sportkörök szervezése,
- művészeti tevékenységek (zene-, táncoktatás, énekkar, Kozma színjátszó kör),
- kézműves foglalkozások,
- házi tanulmányi versenyek: mesemondó, vers, és „szép olvasási” verseny, helyesírási verseny, matematika verseny, rajzverseny, népdaléneklési verseny
- tankerületi, megyei, és országos tanulmányi versenyek
- sportversenyek,
- vetélkedők
- felvételi előkészítők,
- kulturális rendezvények,
- iskolai könyvtár szolgáltatásai.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Nevelő-oktató munkánkban fontos a hátrányokkal érkezők segítése, felzárkóztatása.

Kiemelt feladatunk a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek speciális igényeinek figyelembevételével, egyéni képességeikhez igazodó legeredményesebb fejlődésük elősegítése.

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn.

A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A tanulási zavar súlyosságát a szakértői bizottság állapítja meg. Az általuk kiadott szakvélemény alapján történik a gyermek további iskolai nevelésének – oktatásának tervezése.

A fejlesztés alapelvei

- A fejlesztés minden esetben egyénre szabott,
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terv alapján történik,
- Elengedhetetlen a szülővel való együttműködés (írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés, tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban),
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés, illetve az egyéni haladás lehetőségét.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- A fejlesztési munkákat a kijelölt gyógypedagógus végzi. Szükség esetén szakemberek segítségét vesszük igénybe (A Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat)
- Amennyiben iskolánkban nem látjuk biztosítottnak a gyermek fejlődését, javasoljuk, hogy a tanuló más típusú nevelési- oktatási intézményben folytassa tanulmányait.

Pedagógiai irányelvek

- A tanulási folyamatban a legkisebb lépésekben való haladás elve.
- Hosszabb gyakorlási, bevésési idő biztosítása.
- Állandó, visszatérő, változatos jellegű gyakoroltatás.
- Analóg gyakorlási sorok rendszeres használata. (Ez a kiesett, sérült vagy elmaradott részképességek korrekciója miatt indokolt.)

- Az állandó motiváció elve: a konkrétumokhoz kötődő, manipuláltató, sokat szemléltető, lassan elvonatkoztató metódus.
- Mozgásos manipuláltatás, a nagymozgásokra és a finommotorikára egyaránt kiterjesztve.
- Játékosság: a gyermek életkori sajátosságaiból fakadóan a játékos tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés és gyakoroltatás a legcélravezetőbb, leghatékonyabb, s – nem utolsósorban – a legörömtelibb is.
- Személyes, közvetlen kapcsolat, barátságos, megnyugtató nevelői magatartás, törődés, odafigyelés, hogy egy gyermek se érezze magát feleslegesnek, értéktelennek.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkoros osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros (látás-mozgás)koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) megfelelő módszerrel,
- az olvasás, írás képességének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel,

Diszkalkulia

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A program eredményességének értékelési módszerei

- A tanuló előmenetelének ellenőrzése az osztálynapló alapján.
- Osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámolója.
- Felmérések és kiértékelésük.
- A tanulói teljesítmények értékelése a félévi és év végi osztályozó-értekezleteken.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A szociális viselkedés arra irányul, hogy az egyén a környezet elvárásainak megfeleljen. Ha egy gyermek nem tud az elvárásoknak megfelelni, akkor a szociális viselkedés elsajátításának folyamata rosszul működik.

A probléma kialakulásának meghatározó okai:

- kisgyermekkorú egészségügyi problémák,
- rossz életkörülmények, a szülők magatartása,
- az elhanyagoltság,
- kevés idő eltöltése a családi környezetben stb.

A probléma megoldásához szoros kapcsolatot tartunk az

- óvodával,
- nevelési tanácsadóval,
- tanulási képességvizsgáló intézménnyel,
- egészségügyi szakemberekkel: gyermekorvos, pszichológus, logopédus,
- gyermekjóléti szolgálattal.
- Rendkívül fontos a szülővel, a családdal való kapcsolatfelvétel, bizalmuk elnyerése.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

Pedagógiai tevékenységeink során törekszünk a közösség egységé formálására, a másság elfogadására, a közösség helyes érték – és normarendszerének kialakítására.

- Pedagógiai munkánk első lépése, hogy felismerjük a már kialakult zavarokat és megkeressük ezek kiváltó okát,
- Megismerjük a gyermek családi hátterét, szociális körülményeit. A családtagok szokásait, életrendjét.
- A probléma megoldásába bevonjuk a gyermek szüleit,
- Kiemelkedő fontosságúnak tartjuk a megfelelő magatartásmódok kialakításában, illetve a magatartási problémák kezelésében a pedagógusok személyes hatását, személyiségük közvetlen befolyását és azt a viszonyt, amelyet a tanulókkal kialakítanak.
- Súlyosabb esetben szakember segítségének kérése /ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.
- A tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.
- A szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók.
- Különböző lehetőségek ajánlása a szabadidő hasznos eltöltésére.
- A baráti társaság figyelemmel kísérése (kortárs-segítő csoport bevonása).
- Szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás.
- Tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával).
- A nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések).

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségjogok tiszteletben tartásával végezheti, főleg olyan kérdésekben, amelyek a tanuló alapvető személyiségjegyeit érintik.

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A megváltozott, egyre romló gazdasági körülmények, a szülők szociális-egzisztenciális elbizonytalanodása évről-évre több feladatot ró a gyermekekkel, az ifjúsággal foglalkozókra. Ennek következtében a gyermek- és ifjúságvédelmi munka a fiatalok életvitelével – életmódjával, szabadidejük hasznos eltöltésével, az ehhez kapcsolódó prevenciós munkával, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozásban jelölhető meg. Az intézmény eredményes működéséhez elengedhetetlen mind a tanárok, mind a diákok részéről a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör. Az ezzel foglalkozó szakemberre háruló igen nehéz feladat, hogy a híd szerepét betöltve közvetítsen pedagógus, diák és szülő között, kölcsönös és őszinte bizalmat feltételezve és egymás személyiségi jogait a legmesszebbmenőkig tiszteletben tartva.

Iskolánkban ezt a munkát az igazgató irányításával a gyermekvédelmi felelős koordinálja.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

- a tanulók személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- széleskörű délutáni és szabadidős tevékenységek biztosítása,
- javaslattétel a gyermek kedvezményes étkezésének biztosítására,
- nehéz családi és anyagi helyzet jelzése a megfelelő szervezetnek,
- a tanuló veszélyeztetett helyzetének javítása érdekében kapcsolattartás a Családsegítő Szolgálattal,
- életmód-életvitel orientálása, különféle hasznos szabadidős tevékenységek ajánlása,
- a továbbképzési lehetőségek kihasználása.

Helyzetfelmérés

- Tájékozódás a gyermekek családban elfoglalt helyéről, életmódjáról, életviteléről,
- diákjaink káros szenvedélyeiről,
- önértékelési gondokról, a kudarcról, az önmegvalósítási nehézségekről, példaképekről, célokról,
- tanulási, beilleszkedési nehézségeiről stb.

Szervezési feladatok

- Előadások szervezése a fiatalokat érintő témakörökben, rendhagyó osztályfőnöki órák.
- Szabadidős tevékenységek ajánlása.
- Egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése.

- Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal.
- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel.
- Kapcsolattartás az illetékes családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal.
- A diákok segítése külső szakember megkeresésében.

Prevenációs munka

- Pedagógusok, szülők és diákok számára előadások szervezése (helyes táplálkozás, dohányzás, drog, AIDS, alkohol).
- Tájékoztató kiadványok terjesztése.
- Felmérés az osztályokban a káros szenvedélyekről.
- Személyes beszélgetés, tanácsadás, szakemberhez irányítás.

Szociális jellegű feladatok

- Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel a valamilyen problémával küzdő, hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében.
- Javaslat segélyek nyújtására.
- Krízishelyzetben lévő tanulók segítése.

Továbbképzési lehetőségek

- Speciális gyermek- és ifjúságvédelmi továbbképzési lehetőségek, pályázatok kihasználása,
- pedagógiai szakirodalom, szakkönyvtár létesítése,
- ismeretterjesztő kiadványok, filmek beszerzése.

AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE

Iskolánk tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak (a nevelőtestület véleményének meghallgatásával)

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében,
- tisztségviselőik megválasztásában.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőire, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

- Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét az osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja.
- A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.
- A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt
  - saját működéséről,
  - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
  - hatáskörei gyakorlásáról,
  - egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
  - az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.
- A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - a SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYZATA

Általános rendelkezések

- A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok szerint nem lehetett meghatározni.
- A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.
- Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.
- A tanulmányok alatti vizsgán lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

- A vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb két írásbeli, vagy három szóbeli vizsga szervezhető. Az írásbeli vizsgák között 10 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Az írásbeli vizsgára rendelkezésre álló időt a szaktanár határozza meg úgy, hogy a vizsgázónak vizsgatárgyanként minimum 45 perc álljon rendelkezésére. Írásbeli vizsgán a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet, a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- Szóbeli vizsga időtartama 10 percnél nem lehet több. Szóbeli vizsgán a tanuló tételt húz, a tantárgyához kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre. A felkészülési idő legalább 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja. Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húzhat.
- Gyakorlati vizsga esetén a szaktanár minden esetben pontosan tájékoztatja a tanulót, és annak szülőjét a vizsga rendjéről.
- A vizsgáról minden esetben jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza a tanuló által tanúsított (esetleges) szabályellenes magatartás leírását is.
- Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt a vizsga kimeneteléről.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsgát ír elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Osztályozó vizsga

Időpontját a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell meghatározni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, teljesítményének értékelése céljából, ha

- a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem lehet megállapítani,
- sajátos helyzete miatt felmentést kapott a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Különbözeti vizsga

Időpontját az igazgató határozza meg.

A különbözeti vizsga tantárgyainak és tartalmának meghatározása mindig egyedileg történik. A jelentkező tanuló ügyében az igazgató dönt, határozatáról a jelentkezést követő egy héten belül értesíti a tanuló szüleit.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- külföldi tanulmányait iskolánkban kívánja folytatni és az adott tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásának.
- olyan iskolából érkezik, ahol az adott tantárgyat nem, vagy alacsonyabb évfolyamnak megfelelő követelmények szerint tanulta, mint ahová iskolánkba jelentkezik.

Javítóvizsga

Javítóvizsgára az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től 31-ig terjedő időszakban kerülhet sor.

A javítóvizsgák témaköreit el kell küldeni az érintett tanuló szülőjének.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó- vagy a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanulót és szülőjét a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Az értékelés rendje

Évközi vizsgák értékelése az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményrendszer alapján történik. A vizsgák pontos követelményeit a házirendünk melléklete tartalmazza.

A vizsgatárgyak részei

Magyar nyelv és irodalom: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Történelem: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt, szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 21-40% -os teljesítmény esetén értékelése elégséges. Ennél jobb osztályzatot a helyi tantervben meghatározottak szerinti értékelést kap.

Idegen nyelv: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Matematika: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Fizika: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Biológia: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Kémia: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent,

lent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Földrajz: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelen, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Testnevelés és sport: gyakorlati vizsga

Jeles(5) - a tanult gyakorlatok hiba nélküli bemutatása és technikailag pontos végrehajtása

Jó(4) - a gyakorlatok kisebb hibával történő bemutatása

Megfelelt(3) - a gyakorlatok kisebb segítséggel való megoldása

Elégséges (2) - a feladatok tanári segítséggel való végrehajtása

Elégtelen (1) - segítségadással sem tudja elvégezni a feladatokat

Ének–zene: a vizsga 4 részből áll: elméleti vizsga (zenetörténet), kottaolvasás, hangjegyírás, népdalok/zenei szemelvények éneklése (a helyi tantervben meghatározott dallistából hármat húz a vizsgázó). Elégséges osztályzathoz a részek összesített eredményének el kell érnie a 40%-ot, de az egyes vizsgaelemek eredményének el kell érnie legalább a 10%-ot.

Életvitel és gyakorlat:

Alsó tagozatban: gyakorlati vizsga; a tanuló osztályzata

Jeles (5), ha önállóan, segítség nélkül, esztétikus munkadarabot készít el.

Jó (4), ha önállóan készíti el a kijelölt munkadarabot, de az utasítás megértése tanítói segítséget igényel.

Közepes (3), ha kevés tanítói segítséggel készíti el a kijelölt munkadarabot, és az utasítás megértése is tanítói segítséget igényel.

Elégséges (2), ha az utasítást csak tanítói segítséggel érti meg, a kijelölt munkadarabot csak tanítói segítséggel készíti el.

Elégtelen (1), ha az utasítást tanítói segítséggel sem érti meg, a kijelölt munkadarabot nem készíti el segítséggel sem

Felső tagozatban gyakorlati és elméleti vizsga

Egyszerű, mérést előrajzolást igénylő munkadarab elkészítése, tanári útmutatás alapján. A munkadarabhoz kapcsolódó anyagismeret. Egyszerű szerkesztések, hosszúságmérés, átváltások (mm, cm, m). Illetve elméleti kérdések megválaszolása az adott tanév követelményeiből.

Hon- és népismeret írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Jeles (5): a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni képes.

Jó (4): a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

Közepes (3): a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával sajátította el, ismereteit csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.

Elégséges (2): a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el, feladatvégzésre kizárólag nevelői segítséggel képes.

Elégtelen (1): a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló munkavégzésre.

Természetismeret: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Környezetismeret: szóbeli vizsga

Jeles (5): a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni képes.

Jó (4): a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.

Közepes (3): a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával sajátította el, ismereteit csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.

Elégséges (2): a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el, feladatvégzésre kizárólag nevelői segítséggel képes.

Elégtelen (1): a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló munkavégzésre.

Informatika: írásbeli; ha az írásbeli vizsgán a tanuló minimum 20%-ot elért, de teljesítménye 40% alatt maradt – javítási lehetőségként – szóbeli vizsgát tehet. 20% alatti teljesítmény esetén elégtelent, 40% feletti teljesítmény esetén a helyi tantervben meghatározottak szerint kaphat osztályzatot.

Vizuális kultúra:

Alsó tagozatban: gyakorlati vizsga

Felső tagozatban: gyakorlati és szóbeli vizsga.

A gyakorlati vizsgán a tanulónak 60 perc áll rendelkezésre, hogy megadott témára önálló alkotást hozzon létre, választott technikával. A vizsgához szükséges eszközöket a tanuló szülője köteles biztosítani. A vizsga értékelése a helyi tanterv követelményei szerint, az életkor figyelembevételével történik.

Szóbeli vizsgán a házirend mellékletében megadott követelmények alapján összeállított tételsorból húz a tanuló.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a tanuló joga, hogy kérelmére független vizsgabizottság előtt számot adjon tudásáról.

Kérelmet a tanuló szülője (törvényes képviselője) nyújthat be a tantárgy(ak) és évfolyamának megjelölésével az iskola az igazgatójához.

A kérelem benyújtásának határideje

- osztályozó vizsga esetén: a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik nap,
- amennyiben a tanuló teljesítménye – igazolt és igazolatlan mulasztásai miatt - a tanítási év közben érdemjeggyel nem volt értékelhető, a tanítási év végén nem volt minősíthető a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon belül. Ez esetben az iskolának a nevelőtestület engedélyét a kérelemhez csatolnia kell,
- javítóvizsga esetén a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül.

A kérelmet - a megfelelő mellékletekkel - az iskola igazgatója továbbítja a területileg illetékes kormányhivatalba, ahol a jogszabályoknak megfelelően gondoskodnak a vizsga lebonyolításáról.

AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől az iskola igazgatója dönt.

Egyéni elbírálás alapján

- különbözeti vizsgát,
- egyéni segítségnyújtást,
- türelmi idő biztosítását,
- évfolyamismétlést határozhat meg.

A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

Felvétel az iskolába

A tanév rendjét szabályozó miniszteri rendelet alapján történik. Az iskola fenntartója kijelöli a beiratkozás napjait. Az igazgatóhelyettes megszervezi a beiratkozás előkészítését és felügyeli a lebonyolítást.

Azon tanulók felvételéről, akik nem az intézmény beiskolázási körzetébe tartoznak az igazgató dönt.

Az osztálytanító (k) megbízása a munkaközösség - vezető véleményének kikérését követően az igazgató döntése.

Felsőbb évfolyamokra átvétel, az illetékességtől függően az igazgató döntésén múlik, aki szükség esetén meghatározza a különbözeti vizsga/vizsgák tantárgyát/tantárgyait, és a vizsga/vizsgák időpontját.

A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

Így tehát kiemelt fejlesztési feladat a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

Az ismeretek, készségek elsajátításának alapjai elsősorban a tantárgyi órakeretekben, a helyi tanterv tananyagához kapcsolódóan jelennek meg.

Iskolánkban a fogyasztóvédelmi oktatás célja

- A fogyasztói kultúra fejlesztése, a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban. Ennek érdekében életkori sajátosságaihoz mérten:
  - El kell érünk 8. évfolyam végére, hogy tanulóban tisztázódjanak a kívánság és szükséglet fogalmai, ezeket el tudja különíteni.
  - Elvárjuk, hogy – életkori sajátosságaihoz igazodva – a reá érvényes egyéni és társadalmi jogokat tiszteletben tartsa.
  - Védje a természet értékeit.
  - A fogyasztás során tudjon tájékozódni, ismerje fel az alapvető döntési helyzeteket, és tudjon felkészülni döntéseire.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei

- az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai
  - magyar nyelvtan: kommunikáció, döntés,
  - matematika: fogyasztási számítások,
  - környezetismeret, természetismereti tárgyak: eltérő fogyasztási szokások, élelmiszerek, egészséges táplálkozás, vegyszerek stb.),
- tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedő, rendezvények),
- iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, esetlegesen pénzüzetek látogatása).

Módszertani elemek

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, egy idő után segíthetünk abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait.

A BŰNMEGELŐZÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a bűnmegelőzési programok. Tekintettel tanulóink családi hátterére és tágabb környezetünk bűnügyi statisztikáira, fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkat ezen a téren se hagyjuk ismeretek nélkül.

Munkánk terén kiemelten fontosnak tartjuk a következő célok elérését:

- gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése, megelőzése,
- településünk biztonságának fokozása,
- családon belüli erőszak megelőzése,
- áldozattá válás megelőzése.

Tartalmi elemei

- jog és erkölcs fogalmi területeinek tisztázása,
- szándékos és gondatlan elkövetés fogalma,
- büntett, vétség, bűncselekmény fogalma,
- a bűncselekmények típusai (állam, emberiség elleni; személy elleni; közlekedési; ifjúság elleni; nemi erkölcs elleni)
- egyéb bűncselekmények megismerése
  - közveszéllyel fenyegetés,
  - visszaélés kábítószerrel,
  - személyi szabadság megsértése,
  - testi sértés,
  - kényszerítés,
  - hivatalos, közfeladatot ellátó személy, hivatalos személy elleni erőszak,
  - lopás,
  - rablás,
  - zsarolás,
  - rongálás,
  - közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény,
  - erőszak a családban

- és egyéb

Munkába bevont személyek

Fontos, hogy a tanulók, szülők és pedagógusok között olyan bizalmas légkör alakuljon ki, melyben lehetőség van az őszinte beszélgetésekre.

Osztályfőnökök: Szorosabb kapcsolatot építenek ki az iskola egy szűkebb közösségével, így lehetőségük van a bizalmas beszélgetésekre, szülőkkal való szoros együttműködésre.

Gyermekvédelmi felelős: Kapcsolatot tart a Családsegítő Szolgálat és az iskola között, ezáltal megtudhat olyan információkat, melyek utalnak a tanulók veszélyeztetésére (családon belüli viszályok, kábítószer fogyasztás stb.).

Rendőrség: Segítségükkel színesíthetjük az iskola bűnmegelőzési programjait. Szükség esetén felügyelhetik a tanulók iskolába érkezését, vagy hazaindulását.

Alkalmazott módszerek

- Felvilágosító órák szervezése szakember részvételével,
- szituációs játékok, drámajáték,
- statisztikai elemzések vizsgálata, készítése,
- esetmegbeszélések,
- rajzversenyek,
- kiállítások.

KÖZLEKEDÉSRE NEVELÉS

A közlekedéskultúra megalapozásával célunk az, hogy a tanulók megismerkedjenek

- a közlekedés rendszerével,
- közlekedési eszközökkel,
- közlekedési szabályokkal.

Tartalmi elemei

- érdeklődés a közvetlen, mesterséges környezet iránt,
- szabálykövető magatartás a közvetlen mesterséges környezetben,
- a mesterséges környezet rendszerezése, jellemzőinek megismerése, vizsgálata, elemzése,

- technikai eszközök a közlekedésben,
- közlekedési táblák megismerése,
- alapvető szabályok megismerése és gyakorlása,
- gyakorlati alkalmazások.

A közlekedésbiztonság megismerésének szinterei

Tanítási órák

- Az egyes tantárgyak óráin törekszünk megtalálni a kapcsolódási pontokat. Így például matematika órákon az alakzatok vizsgálatakor megismerkedhetünk néhány közlekedési táblával. Kémia órán megismerjük az anyagok azon tulajdonságait, melyek alkalmassá teszik közlekedési eszközök készítésére. Fizika órán lehetőség nyílik a sebesség számolására. Földrajz órákon megismerkedhetnek a különböző közlekedési eszközökkel. Biológia órán megismerhetik a környezet szennyezésének következményeit.
- Az osztályfőnöki órák kiemelt feladatai:
  - Helyes közlekedési magatartás megismertetése,
  - hazai és külföldi közlekedéskultúra megismerése,
  - a biztonságos közlekedés feltételeinek megismerése,
  - kirándulások, erdei iskolák, szünetek előtti balesetvédelmi oktatás.

Tanórán kívül

- Szakember (rendőr) segítségének igénylése,
- tanulmányi kirándulások,
- erdei iskola, nyári tábor helyszínének megközelítése tömegközlekedési eszközökkel.

Alkalmazott módszerek

- Viták,
- szituációs játékok,
- elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása,
- esetmegbeszélések,
- projekt módszer

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete ad pontos jegyzéket.

A fejlesztés elvei a TÁMOP-3.1.4 projekt kapcsán

Intézményünkben a TÁMOP módszertani és tartalmi fejlesztése valósult meg. Ennek megfelelően további céljaink:

- **Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, egyenlő hozzáférést biztosító IKT infrastruktúra megteremtése, a számítógép-állomány korszerűsítése.**
- **A taneszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a frontális osztálymunkáról a hangsúly áttevődött az egyéni és egyedileg szervezett csoportos tanulási folyamatra. Olyan eszközöket kell tehát beszerezni, melyek támogatják a kooperatív tanulási technikák széles körű alkalmazását.**

A fejlesztés következtében megvalósuló célok

- **Megvalósulhat az elektronikus mérés-értékelés rendszere,**
- **növekszik az IKT eszközellátással támogatott órák aránya,**
- **az intézmény minden tantermében elérhetővé válik az internet,**
- **adottá válnak a kompetencia alapú oktatás taneszközei.**

A KOZMA FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT TANTÁRGYAK KÖTELEZŐ MINIMÁLIS ÓRASZÁMAI

ÉVFOLYAM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
TANTÁRGY	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum	kötelező minimum
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3	4
Történelem és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Hon- és népismeret Tánc és dráma					1			
Idegen nyelv				2	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	3
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika						1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1
Biológia - egészségstan							2	1
Kémia							1	2
Földrajz							1	2
Ének – zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31

A SZABADON TERVEZHETŐ ÓRAKERET ELOSZTÁSÁNAK ELVEI

Fontosnak tartjuk,

- tanulóink kez ügyességének fejlesztését,
- a nyelvi kompetencia megalapozását,

- a környezettudatos magatartás megalapozását,
- az egészséges életmódra törekvés megalapozását,
- az alsó és felső tagozat közötti átmenet nehézségeinek csökkentését,
- továbbtanulás segítését, felkészítést a felvételi vizsgára.

Ennek megfelelően megemeltük a matematika, magyar- és idegen nyelv, és a természettudományok valamint a vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat tantárgyak óraszámait. Informatikát ötödik osztályban kezdünk tanítani.

Iskolánk tantárgyait és azok óraszámait a következő táblázat tartalmazza.

TANTÁRGYI RENDSZER ÉS ÓRASZÁMOK

A táblázatban bemutatott óraszámokat 2013/14 –es tanévtől kezdődően vezettük be az 1. és 5. osztályokban, felmenő rendszerben.

ÉVFOLYAM TANTÁRGY	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám	heti óra- szám	éves óra- szám
Magyar nyelv és irodalom	8	288	8	288	8	288	7	252	4	144	4	144	4	144	4	144
Történelem és állampolg. ismeretek									2	72	2	72	2	72	2	72
Hon- és népismeret									1	36						
Idegen nyelv							3	108	3	108	3	108	3	108	3	108
Matematika	5	180	5	180	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144
Etika/hit és erkölcsstan	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
Informatika									1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	1	36	1	36	2	72	2	72								
Természetismeret									2	72	3	108				
Fizika													2	72	2	72
Biológia - egészségtan													2	72	2	72
Kémia													1,5	54	2	72
Földrajz													1,5	54	2	72
Ének – zene	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36
Életvitel és gyakorlat	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36		
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180
Osztályfőnöki									1	36	1	36	1	36	1	36
Rendelkezésre álló óra- keret	25	900	25	900	25	900	27	972	28	1008	28	1008	31	1116	31	1116

A tanuló által szabadon választható órakeret	27		27		27		28		23		23		25		25	
--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

Összes tervezhető órakeret	52		52		52		55		51		51		56		56	
----------------------------	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

A szabadon tervezhető órakeretet minden évben a tanulók igényei szerint tervezzük.

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletnek megfelelően választott kerettanterveink a következők:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, körző, vonalzó stb.).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai **(alsó-felső)** munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév júniusában) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Szakmai munkaközösségeink a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható a helyi tantervben meghatározott órakeretben;
- a taneszköz segítségével elsajátítható legyen a helyi tantervben meghatározott fogalomrendszer;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát;
- amelyekhez adott a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal;

A tankönyv akkor jó, ha

- megfelel a tanulók életkori sajátosságainak,
- ismeretében reálisan tervezhetők a tantárgy tanításához szükséges időkeretek,
- témakörei kapcsolódnak a tanterv fő egységeihez,
- tartalma alapján meghatározhatók az alapfogalmak, összefüggések, követelmények,
- differenciálásra, képességfejlesztésre alkalmas,
- megfelelő nyomdatechnikai eszközökkel készül, amely biztosítja a tartósságot,
- alkalmazkodik a pedagógus által választott módszerhez, felépítése a tantárgyak közti koordinációt szolgálja.

Amennyiben a helyi tantervben megjelölt tankönyvek, taneszközök helyett megfelelőbbet (korszerűbb, minőségileg jobb, felépítése logikusabb stb.) találunk, a program módosítása nélkül kicserélhető.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

1-2. évfolyamon

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.
- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megeremtése.
- A kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése népi játékokkal, hagyományörző mozgásos tevékenységekkel.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- Stressz és feszültségoldó alapgyakorlatok megismerése és alkalmazása.
- A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése.
- A tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére.
- Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál.
- A lelki egészség erősítése és fejlesztése.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

3-4. évfolyamon

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismeretek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A tanulók fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése népi játékokkal, hagyományörző mozgásos tevékenységekkel.
- Stressz és feszültségoldó alapgyakorlatok alkalmazása.
- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása, idegen nyelvi kommunikáció megismerése 4. osztálytól.
- A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A lelki egészség erősítése és fejlesztése.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

5-6. évfolyamon

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
- A tanulóknak meglévő együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.
- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.

- A tanulók fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése népi játékokkal, hagyományőrző mozgásos tevékenységekkel.
- Stressz és feszültségoldó alapgyakorlatok alkalmazása.
- A lelki egészség erősítése és fejlesztése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, készségek és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképeség megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.
- Az idegen nyelvtudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása.
- Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.
- A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok történelemformáló szerepének hangsúlyossá tétele
- Akarati tulajdonságok fejlesztése.

7-8. évfolyamon

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.

- A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- A lelki egészség erősítése és fejlesztése.
- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása a környezeti, társadalmi és kulturális konfliktusok megbeszélése kapcsán.
- A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.
- A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése.
- A problémaszituációkban is könnyen alkalmazható, és működőképes fogalomrendszer kiépítése.
- A véleményformálás, és a vélemények, érvek kifejtéséhez, értelmezéséhez, megvédéséhez szükséges képességek kialakítása.
- Stressz és feszültségoldó alapgyakorlatok alkalmazása.
- A kritikai gondolkodás megalapozása és fejlesztése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- Az emberiség előtt álló globális problémák megismerése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.
- Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.
- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok történelemformáló szerepének hangsúlyosá tétele.
- A megkülönböztetés, a kirekesztés áldozattá válást proponáló hatás nevesített kiemelése.

- A múlttal való szembenézés történelmi kötelességünk, s a kritikus attitűd az eszmélő, gondolkodó ember számára nélkülözhetetlen kell, hogy legyen.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó, és szabadon választható tanítási óra. Ezek évfolyamonkénti eloszlását az 54. oldalon levő táblázat tartalmazza.

A választható tanítási órákkal kapcsolatos rendelkezések

- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt – a tanulót és szülőjét írásban tájékoztatjuk.
- A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.
- A szülőnek, továbbá ha a tanuló a tizennegyedik életévét betöltötte, a tanulónak írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.
- Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy hány tanuló, milyen szabadon választott tanítási órán kíván részt venni. Kiskorú tanuló esetén a választás jogát a szülő gyakorolja. Ha a cselekvőképes tanuló a 14. életévét betöltötte, ezt a jogot a szülő és gyermeke közösen gyakorolhatják.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben nem kíván részt venni a szabadon választott tanórán.
- A tanuló csak az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

PROJEKTOKTATÁS

A projektoktatás: valamely komplex téma olyan feldolgozása, amelynek során a téma meghatározása, a munkamenet megtervezése és megszervezése, a témával való foglalkozás, a munka eredményeinek létrehozása és bemutatása a gyerekek valódi (egyéni, páros, csoportos) önálló tevékenységén alapul. A pedagógus feladata a gyerekek önállóságának helyt adni, ezt az önállóságot tanácsadóként segíteni.

Kritériumai:

- Kiindulópont mindig a tanulók problémafelvetése, a tervezés közösen történik.
- Megoldása tevékenységeken keresztül kapcsolódik a valósághoz.
- Egyaránt lehetőséget ad az egyéni- és csoportmunkára is.
- Kidolgozása hosszabb, összefüggő időtartamra nyúlik el.
- A cél az iskolán kívüli helyzet megismerésére, vagy megváltoztatására vonatkozik.
- Interdiszciplinaritás jellemzi. (Több tudományt, szakterületet érintő)
- A pedagógusok és a tanulók egyenrangú, de eltérő kompetenciákkal rendelkező partnerként dolgoznak együtt.
- Lehetőség van a tanulók önálló döntéshozatalára. Saját döntésük következményeiért felelősséggel tartoznak.
- A pedagógus ösztönző, szervező, tanácsadó feladatokat lát el.
- A tanulók között erős, kommunikatív kapcsolatok vannak.

A projektmódszer folyamatai:

- a gondolkodási folyamat,
- a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok,
- élmények szellemi és érzelmi hatása.

Iskolánkban a TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0102 pályázat megvalósításával a 2009/10-es tanévtől kezdődően módszertani és tartami megújulás kezdődött el

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái

Negyedik osztályban tanév végén a felső tagozaton tanító szaktanárok bevonásával mérjük fel, hogy a tanulók milyen mértékben sajátították el matematika és szövegértés területén

azokat az ismereteket, melyek elengedhetetlenül fontosak a felső tagozatban az eredményes továbbhaladáshoz. Ezen mérések eredményét a felső tagozatos szaktanár felhasználja az osztállyal végzett munka tervezésekor.

Témakörök végén a továbbhaladáshoz szükséges tananyag számonkérése a következő tantárgyakból történik:

magyar nyelv és irodalom,	fizika,	idegen nyelv,
történelem és állampolgári ismeretek,	biológia,	hon- és népismeret,
matematika,	vizuális kultúra,	etika/ hit- és erkölcsstan,
földrajz,	informatika,	testnevelés és sport,
kémia,	természetismeret,	ének – zene.
	környezetismeret,	

A témazáró dolgozatokra érdemjegyek a következő teljesítmények szerint adhatók:

0-40% elégtelen	61-74% közepes	90-100% jeles
41-60% elégséges	75-89% jó	

Az itt megadott teljesítmények csupán iránymutatók, attól a témazárót értékelő szaktanárok eltérhetnek.

Az értékelés szempontjait a pedagógusok a megírás előtt ismertetik a tanulókkal.

A tanmenetekben minden év elején rögzítjük

- az időszakos (diagnosztikai) felmérés megírásának idejét,
- témazáró felmérés megírásának idejét,
- év eleji, év végi felmérés megírásának idejét.

A munkaközösségek és vezetői, az iskola vezetői alkalmanként ellenőrzik, összehasonlításra felhasználják, munkatervben, minőségbiztosításban rögzítik az eredményeket, követelményeket.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni, melynek időpontjáról egy héttel korábban tájékoztatást kell kapniuk. A megírt dolgozatok eredményét két héten belül a tanuló tudtára kell hozni.

Szóbeli számonkérés formái iskolánkban

- napi rendszerességgel,
- óra elején ismétlő jelleggel,
- résztémakörök zárásakor,
- javítási lehetőségként,
- tanulói kiselőadások formájában.

Ezek értékelése nem minden esetben kerül a naplóba érdemjegyként.

Az előírt tananyag, követelményrendszer, a teljesítmények ellenőrzése, értékelése

Az előírt tananyagot minden esetben a helyi tanterv mellékletét képező egyes tantárgyak tanterve tartalmazza. A tantervek minden esetben megegyeznek a központi kerettantervi szabályozásokkal.

A tananyagtartalmakat lásd az egyes tantárgyak tanterveinél.

Követelményrendszer: A tanulók legfontosabb kötelessége a tanulás.

Iskolánk valamennyi diákjával szemben támasztott követelmény, hogy képességének megfelelően aktívan vegyen részt a tanítási-tanulási folyamatban. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretek, képességek, tudás alapkövetelményeit a kerettanterv illetve a helyi tanterv tartalmazza.

A tanuló előmenetelének értékelése

Tanév közben:

- A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli.
- **A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.**
- Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.
- Az érdemjegy megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Tanév végén, félévkor

- Az első évfolyamon - félévkor és év végén, második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre
- A 2. osztály év végén, valamint 3-8. évfolyamokon félévkor és tanév végén is osztályzattal értékelünk úgy, hogy második osztályban félévkor a szöveges értékelés osztályzattal is kiegészíthető.

A tanuló tantárgyi tudásának értékelése

jeles (5): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.

jó (4): ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalansággal tudását alkalmazni tudja.

közepes (3): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.

elégséges (2): ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.

elégtelen (1): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- azoknak a tanulóknak, akik az adott tantárgy iránt komolyabb érdeklődést mutatnak szorgalmi feladatot javasolhatunk,
- a tanulók hétvégére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli feladatokat,
- házi dolgozat, kiselőadás készítéséhez **elegendő időt** biztosítunk, amelybe beleeshetnek az évközi szünetek napjai. **Ezek osztályzattal értékelhetők.**

A házi feladatok adásával a tanulók optimális terhelését kell szabályozni oly módon, hogy két tanítási nap között pihenésre és szórakozásra is legyen módja. Fontos feladatunk, hogy a tantárgyanként esetleg jelentősen eltérő feladatokat egységes szempontoknak rendelje alá a pedagógiai program.

1-8. osztályig egységesen érvényesüljenek a következő alapelvek:

- a házi feladat rendszeres ellenőrzése,
- a kötelességtudat erősítése,
- a precíz, szép házi feladat készítés igényének kialakítása,
- a hanyag tanulók munkára szoktatása.

A tanulási szakaszoknak megfelelő elveink:

Az 1-2. évfolyamon a házi feladat adása megalapozza és kialakítja a rendszeres munkára szoktatást, az alapkészségek (írás, olvasás, számolás) gyakoroltatását, illetve az írásos munka formailag igényes megjelenítését.

A 3-4. évfolyamon a tanulási szokásokhoz, módokhoz, azok kialakításához adunk segítséget a házi feladatok adásával: szövegértés, szövegtanulás, önellenőrzés. Kiemelten hangsúlyos cél a gyermek sikerélményhez juttatása az önálló munka során, amely pozitív hatással lesz a későbbiekben a tanuláshoz való viszonyulására.

A felső tagozat 5-6. évfolyama az új tantárgyak miatt mennyiségi és minőségi növekedés keletkezik a házi feladatoknál. Ezért itt a tanárok összehangolt, átgondolt munkájára van szükség.

- A házi feladatok kijelölése során az alsóban megszerzett alapkészségek továbbfejlesztésére, bővítésére fektetjük a legnagyobb hangsúlyt.
- Az ismeretek szélesedésével egyre nagyobb jártasságot szereznek az önkifejezésben és a szóbeli feleletekre való felkészülésben. Arra törekszünk, hogy fejlesszük lényegkiemelő képességet.

A 7-8. évfolyamon a legfőbb cél a középiskolára való felkészítés, egyben a két iskolatípus közötti átmenet tudatos előkészítése, annak megkönnyítése.

- A házi feladatok adásánál előtérbe helyezzük az alapkészségek gyakoroltatását, elmélyítését, bővítését: pl. magyar nyelv, matematika.
- Lehetőséget adunk az egyéni érdeklődésnek megfelelő témákban gyűjtőmunkára.
- Tanulói kiselőadásra való felkészüléshez szaktanári segítséget kapnak.
- Tanulmányi versenyekre készítjük fel a kiemelkedő képességű gyermekeket.
- Továbbfejlesztjük a lényeglátást, a rendszerező képességet.
- Elősegítjük a világra való rálátást, a humán, illetve a természettudományos tantárgyakon belüli kapcsolatrendszer megértését.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, felső tagozatban az életvitel- és gyakorlati foglalkozást, indokolt esetben (magas létszám esetén) a matematikát és magyar nyelvet, illetve más tantárgyakat is. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. A matematika és magyar esetleges bontásával lehetőséget biztosítunk, hogy minden tanuló az általa választott iskola követelményei szerint készüljön a továbbtanulásra.

A csoportba kerülés szabályai

A nyelvi csoportba való besorolásnál figyelembe kell venni, hogy a két nyelv egyensúlyban maradjon, lehetőleg 1 angol és 1 német csoport induljon. Ha a németre nincs igény, akkor két angol csoport indul. Ebben az esetben a 4. osztályos angoloktatás tapasztalatai alapján képességeik alapján a tanulók 5. osztálytól haladó és kezdő csoportba sorolhatók.

A gimnáziumba, szakgimnáziumba felvételiző tanulók számára a felvételi előkészítő órákat biztosítunk.

Ha a tanuló nem felel meg a választott csoport elvárásainak, a szaktanárok javaslatot tehetnek az áthelyezésre. Megalapozott indoklás után az áthelyezés szülő kérésére is történhet. Az áthelyezésről minden esetben az igazgató dönt.

Minden más tantárgy bontott oktatása esetén a csoportba sorolás elveit a szaktanárok határozzák meg.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérését évente, valamennyi évfolyamára kiterjedően tavasszal végezzük. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát iskolánk testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként online **NETFIT®** rendszerben rögzíti és az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából a szükséges intézkedéseket.

Az Nkt. 80. § (9) bekezdése alapján a minden tanévben országos mérés, értékelés keretében gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. A vizsgálatot az iskoláknak - az 1-4. évfolyamán tanulók kivételével - a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók esetében minden naptári év január 5. és május 27. között kell megszerveznünk.

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „**A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében**” elnevezésű kiemelt projektjét.

A TESI – Fizikai állapot és fittség mérés országosan egységes módszertan létrehozásának célja egy olyan új mérési-értékelési tesztrendszer kifejlesztése, amely megfelel a törvényi elvárásoknak és idősorosan képes követni a gyermekek fizikai állapotát, egészségközpontú, fitsségi szten-

derdekhez viszonyítottan. A tesztrendszer sztenderdjei a következő mért paraméterek alapján kerülnek meghatározásra:

- kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás)
- vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság)
- testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index)

A tesztrendszer alkalmas a pozitív megerősítésre (attitűdformálásra) és a személyre szabott visszacsatolásra. Segítségével a testnevelő könnyen és egyszerűen tájékoztatni tudja a gyermekeket és szüleiket a tanulók aktivitási és fittségi szintjéről-állapotáról. A projekt keretében kidolgozott mérési-értékelési rendszer **online felületen** is lehetővé teszi az állandó kommunikációs kapcsolatot a pedagógusok és az érintett közvetlen és közvetett partnerek között. Az eredmények digitalizált kezelése korszerű és folyamatos visszajelentést ad a gyermekek számára, ezzel is segítve az egyéni és önálló mozgásprogramok tervezését, és a testnevelés oktatási hatékonyságának növekedését.

A program megvalósítása érdekében a Magyar Diáksport Szövetség egy országosan reprezentatív, iskolai és laboratóriumi keretek között lebonyolított kutatást valósít meg 10-18 éves tanulók körében, amely alapján az életkornak és nemnek megfelelő egészségközpontú, fittségi sztenderdek kerülnek meghatározásra. A programcsomag fejlesztését az amerikai Cooper Intézettel közösen valósítja meg, amely segítségével az új egységes tesztrendszer nemzetközi értelemben is összehasonlíthatóvá és hitelesítetté válik.

A NETFIT®a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT®-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.

A NETFIT® újszerűsége:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;

- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

Az egészségközpontú fizikai fittség egy olyan döntően genetikailag meghatározott állapot, amelyben a különböző testrészek, szervrendszerek hatékony együttműködése lehetővé teszi, hogy a mindennapokban egészséges és aktív életet éljünk. Összességében az egészségközpontú fittség azon képességeket jelenti, amelyeknek közvetlen befolyásuk van az egyén egészségi állapotára.

Online adatkezelő rendszer

A NETFIT® lehetővé teszi a diákok számára, hogy a fitsségi teszteredményeiket online környezetben, az összes mérési eredmény figyelembevételével kezelni tudják. A szülők számára is biztosítja, hogy követni tudják gyermekeik fizikai fitsségi adatait, és tájékozódni tudjanak fejlődésükről. A pedagógusok számára pedig lehetővé válik a diákjaik és osztályaik együttes kezelése, fejlődési jellemzőik, állapotváltozásuk nyomon követése. Az egyéni értékelőlapok és a statisztikai lekérdezés lehetőségei megteremtik a lehetőséget az osztály- és egyénspecifikus fitsségi program kidolgozására. Ezen keresztül pedig a diagnosztikus pedagógiai értékelő funkció valódi, testnevelést támogató eszközzé válik.

A tanulók mérési adatainak rögzítése és a NETFIT® rendszerben történő továbbítása jogszabály alapján kötelező, azonban ez az adatkezelés anonim, így nem sérti az adatvédelmi alapelveket és rendelkezéseket. A személyhez kötődő módon (névvel együtt) történő adatkezelés rendelkezésre állása megkönnyíti azt, hogy a szülő hozzájáruljon saját gyermeke, illetve gyermekei fizikai fitsségi állapotának fejlődéséhez. A NETFIT® rendszer az ún. HELP – health (egészség) – everybody (mindenkinek)-lifelong (élethosszig) – personal (személyre szabottan) – filozófia mentén segíteni kívánja a tanulók egészségfejlesztését, valamint ösztönözni élethosszig tartó, rendszeres testmozgási szokásaik kialakulását. A tanulók egészségi állapota iránti közös felelősség megélését nagyban támogatni tudja, ha a szülők hozzájárulnak ahhoz, hogy a testnevelő és a diákok fitsségi eredményeihez közvetlenül hozzákapcsolhassák a tanulók releváns személyes adatait is. Nagyon fontos, hogy a vonatkozó jogszabályok – így különösen az egészségügyi

és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 33.§ (1) bekezdése – mentén ezen adatokat csak iskolánk, illetve pedagógusaink, és csak a NETFIT® mérésekkel összefüggő feladataik ellátásához szükséges mértékben kezelhetik. Szülőként az adatkezelői nyilatkozat aláírásával nagymértékben megkönnyíti a testnevelő tanár munkáját. A közreműködő pedagógusunknak ugyanis egyrészt nem szükséges plusz listákat használnia a gyermekek, tanulók eredményeinek rögzítése során személyes azonosításukhoz, mely egyfelől tehát adminisztratív segítséget jelent számukra. Másrészt a megszemélyesített eredmények építik a pedagógus, a tanuló, és a szülő közötti bizalmi viszonyt, hiszen mind a szülő, mind a pedagógus a tanuló személyiségfejlesztésének szolgálatába állíthatja azokat az információkat, melyeket a NETFIT® rendszerből merít.

A NETFIT® fittség mérési rendszer **négy különböző fittségi profilt** különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. **A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.**

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsír százalék-mérése – testzsír százalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT® az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

A NETFIT®, a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

- A fizikai fittség csupán az egyik területe az iskolai testnevelésnek, a fittségi állapotban bekövetkező változások önmagukban nem jelentik automatikusan, hogy annak érdekében a diák tudatosan tett volna valamit.
- A fizikai fittség javulása vagy romlása nem teszi lehetővé a testnevelésórán zajló mozgástanulással, egészségfejlesztéssel, sportági képzéssel, játéktevékenységgel kapcsolatos tanulási teljesítmény megítélését. Kiváló testnevelés-órai motiváció, hozzáállás, mozgás- és kognitív tanulás mellett is elképzelhető, hogy a fittségi állapot nem változik. Ez különösen a lányoknál tapasztalható probléma.
- A diákok fizikai fittségének abszolút értékei szoros kapcsolatban vannak az érési, növekedési folyamataikkal, illetve genetikai adottságaikkal. Az adottságok és a biológiai életkor meghatározó a teljesítményfejlődés szempontjából, így az ugyanolyan naptári életkorú, de akceleráltabb diákok általában előnnyel, míg az éretlenebbek hátránnyal indulnak egy esetleges osztályzásnál.
- A NETFIT® kritériumorientált minősítési rendszere (egészségzóna, fejlesztés szükséges és fokozott fejlesztés szükséges zónák) nem konvertálható pontszámokká, vagy osztályzatokká.
- A tanulók teljesítménye az életkor előrehaladtával a természetes növekedés és érés útján is javul, függetlenül attól, hogy milyen típusú és milyen rendszerességű fizikai aktivitást végeznek. Köztudott, hogy a fizikai aktivitás mennyisége már a prepubertás kortól folyamatosan és drasztikusan csökken (főleg a lányoknál), amely nem feltétlenül mutatkozik meg a fittségi állapot romlásában.
- A testnevelésórák körülményei (heti mennyisége, minősége, infrastrukturális lehetőségei) különböző mértékben járulnak hozzá a diákok fittségi állapotának javulásához. Míg a mindennapos testnevelés optimális feltételekkel (megfelelő eszköz és infrastrukturális el-

látottság mellett) valószínűleg érdemi javulást eredményez a diákok fizikai fittségében, addig a korlátozott tornatermi lehetőségek (heti 1-2 alkalommal, általában fél teremben), a 3 + 2 órás tanrend, és a testnevelés-órai aktivitás mennyisége (20 perc körüli aktív mozgás) jelentős limitáló tényezők.

A Magyar Diáksport Szövetség ingyenesen az iskola rendelkezésére bocsátotta azt az **eszköz-csomagot**, amelynek tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, hasprés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításhoz szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítóerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedencia-analizátor)

A NETFIT® tesztelési lehetőségei:

- kötelező, intézmény szintű fitsségi tesztelés,
- öntesztelés és önértékelés,
- egyéni tesztelés,
- az egyéni legjobb teljesítményt célzó tesztelés.

A NETFIT® helyes felhasználásakor az alábbi **alapelveknek** kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az év közbeni alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszthelyzetre
- Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.

- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A tanulásszervezés lehetőségei:

- egyénenkénti pedagógusi felmérés;
- felmérés tanulópárokban, együttes formában;
- felmérés tanulópárokban, csoportos formában,
- felmérés tanulópárokban vagy 3-4 fős csoportokban, önállóan;
- felmérés “vegyes” tanulásszervezési eljárásokkal;
- felmérés projektszerűen, a teljes intézményt érintő módon (NETFIT® projektnap).

Forrás: <http://www.mdsz.hu/netfit/netfit-attekintes>

ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a táplálkozás,
  - az alkohol- és kábítószer-fogyasztás, dohányzás következményei,
  - a családi és kortárskapcsolatok,
  - a környezet védelme,
  - az aktív életmód, a sport,
  - a személyes higiénia,
  - a szexuális fejlődés területén.

Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái

- A mindennapos testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, napközi, sportkör, játék-sportszakkör. **Az úszásoktatást minden tanévben a 3. és 5. osztályosok részére valósítjuk meg a testnevelés tantárgy keretében, mely a fenntartó finanszírozásával történik.** Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: túrák, akadályversenyek, mezei futóversenyek és évente legalább egy egészségnap megszervezése, iskolai felvilágosító előadások külső szakemberek segítségével (DADA program, AIDS prevenció, szenvedélybetegségek és elkerülésük), játékos foglalkozások az 1-4. évfolyam számára.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele: a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése, fogászati szűrés évente, minden osztálynak.

Az elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, természetismeret, biológia és testnevelés óra) és délutáni foglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- A tanulók felkészítése a veszélyhelyzetekben való aktív részvételre.
- A tanuló legyen képes egészséget veszélyeztető tényezők azonosítására.
- A veszély elhárítása érdekében képes legyen életkorának megfelelően cselekedni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Interaktív gyakorlatok a különféle tanórákon, illetve osztályfőnöki órákon.
- Szakember segítségének igénybevétele (iskolaorvos, védőnő, ápolónő).
- Versenyeken való részvétel.

KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint heti öt – órarendbe épített – tanítási órában szervezzük meg, a 2012/13-as tanévtől felmenő rendszerben.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2012/13	5 óra/hét	3+1nt óra/hét	3+1nt óra/hét	3 óra/hét	5 óra/hét	3 óra/hét	2 óra/hét	2 óra/hét
2013/14	5 óra/hét	5 óra/hét	3+1nt óra/hét	3 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	2 óra/hét	2 óra/hét
2014/15	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	3 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	2 óra/hét
2015/16	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét	5 óra/hét

A testnevelés és sport műveltségterületen az 1-4.évfolyam a legfontosabb időszak a motoros képességek és készségek fejlesztésében, az egészségtudatos testnevelési és későbbi sportolási szokások kialakításában, a sportmozgás megszerettetésének érdekében. Stressz és feszültségoldó gyakorlatokon túl, nagy hangsúlyt fektetünk tanórákon és tanórán kívül a játék fontosságára.

Egyénileg, párban és csoportban végezhető játékok fontos szerepet játszanak a konfliktuskezelésben, valamint az örömszerzés élményéhez juttatja tanulóinkat a társas tevékenységek során.

Iskolánkban testnevelés óra és egyéb foglalkozás keretében népi játékokkal, hagyományörző tevékenységekkel is megismerkedhetnek tanulóink, egyéni, páros és csoportos foglalkozások során 1-5. osztályokban.

Hagyományörző programunk során: a népi játékok, hagyományörző mozgásos tevékenységek fejlesztik a tanulók esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. A nem formális és informális formában megvalósuló programok során kiemelt feladat a tanulói aktivitás, az élményalapúság és a tanulás közösségi élménnyé formálása. A megszokott taneszközök helyett több érzékszervükre ható mozgásos feladatok során, a mozgás segít az információ feldolgozásában, raktározásában, sőt a hasonló mozgássorok ismétlése a felidézést is megkönnyíti. A gyerekek motiváltabbak lesznek, fejlődik a szociális kompetenciaterületük.

A mozgásos tevékenységek javítják:

- a testtartást,
- az állóképességet,
- fejleszti a mozgáskoordinációt, stressz oldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközzé válik a testi és lelki egészségre nevelésnek,
- segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben,
- a csoportos vagy páros mozgásos tevékenységek élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja,
- közösségi élményeket nyújt a tanulónak, amely szolgálja az állampolgárságra és demokráciára nevelést.

5-8.osztályig a jól megalapozott koordinációs és kondicionális képzésre építhetünk a diák-és szabadidős sport, illetve a tehetségek és elhivatottak számára az élsporti utánpótlás-nevelés technikai-taktikai képzéssel.

Komplex értelmezéssel bővül az egészségtudatos, aktív életvezetés tudásbázisa.

A testnevelés stratégiai célja a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása és a motoros műveltség eszközeivel történő személyiségfejlesztés, valamint a tehetséggondozás. Fontos feladatnak tekintjük a sportban tehetséges tanulóink felkutatását és felkarolását. Versenyekre visszük őket, mellyel motiváljuk fejlődésüket.

Kiemelt cél egyben a lelki egészség erősítése és fejlesztése.

A törvény 12. bekezdésének értelmében a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodunk a könnyített testnevelés megszervezéséről.

A mindennapos testedzés biztosításának szinterei iskolánkban: a testnevelés órák, napközi, sportkör, játék és sportszakkörök.

Az úszásoktatást minden tanévben az 5. osztályosok részére valósítjuk meg a testnevelés tantárgy keretében. Költsége a fenntartó jóváhagyásával biztosított.

1-8. osztályban az iskolaorvos illetve a szakorvos javaslata alapján az arra rászoruló tanulók részére biztosított a fenntartó által gyógytestnevelés ellátása.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskoláknak biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Vidéki, falusi környezetben levő iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósuló félben van az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is.

Tanórán, tanulmányi kiránduláson, és pályázati forrásból megvalósuló erdei iskolákban megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

A környezeti nevelés alapelvei

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Hosszú távú célunk, hogy tanítványaink környezettudatos állampolgárrá váljanak. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;

Alakuljanak ki a következő készségek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;

- értékelés és mérlegelés készsége.

Tervek céljaink megvalósításához:

- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása;
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló nevelési-, ill. munkaértekezletek;

Szaktárgyi célok:

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- szakkörök szervezése;
- természetvédelmi versenyekre felkészítés;
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép felhasználása a tanórákon.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban:

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

- Az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat rendeljük hozzá. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra is lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

- Kihasználjuk az iskolánkhoz tartozó park adta lehetőségeket – rendhagyó tanítási órákat szervezünk.

Nem hagyományos tanórai keretben

- A tanév során minden osztály tanulmányi kiránduláson vesz részt, melynek költségét a szülő fizeti. **Néhány tanulócsoport pedig erdei iskolában, ökoiskolában minimum 3 napot vagy egy hetet tölt el, melyet pályázati pénzforrásból esetenként tudunk biztosítani. Az erdei iskolában a munka meghatározott, speciális órarend szerint folyik.**
- **Évente igény és lehetőség szerint több alkalommal szervezünk múzeumlátogatásokat, túrákat. Az itt folyó munka a tanév szerves része.**
- Kihasználjuk a környezetvédelemhez kapcsolódó nevezetes napok adta lehetőségeket. (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak, fák napja...)

Tanórán kívüli programok:

A tanulóknak lehetőséget kínálunk tanulmányi versenyeken való részvételre,

Az iskolában rendszeresen, gyűjtési akciókat (papír- pet-palack- alumínium- használt elemgyűjtés) szervezünk.

Rajzverseny szervezése.

Iskolánk tanulóit – életkoruknak megfelelően bevonjuk szűkebb környezetünk szépítésébe (szemétszedés, fa- virágültetés, öntözés).

Előadások, felvilágosítások szervezése szakemberek bevonásával.

Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés

ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.

Tanárok és diákok közötti együttműködés: A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában az erdei iskoláknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, (valamint a nyári táboroknak). A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése igazgatóhelyettesi feladat lehet.

Tanárok és szülők közötti együttműködés: Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola NOKS (nevelő-oktató munkát segítő iskolatitkár) és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. A karbantartó és a takarítónők tartásuk fontosnak az iskolaudvar rendezettségét.

Elérendő és megvalósítandó célunk lehet az iskolai szelektív hulladékgyűjtés.

Iskolán kívüli együttműködés

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkert. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során, minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja.

Hivatalos szervek: Feladatuk annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

Költségvetés: Az iskolai költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják.

Külső erőforrások

Pályázat: A pályázat-megjelenések figyelése igazgatóhelyettesi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szolt.

Módszerek

Az egészségi és környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan belső továbbképzéseket szervezünk kollégáink számára, amelyen bemutatjuk az interaktív lehetőségeket. Fontos, hogy ezeket mindenki saját maga is kipróbálja, mielőtt diákokkal alkalmazza. A foglalkozások, módszerek így válnak csak hitelessé. Munkánk során alkalmazott módszerek:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;

- játékok;
- modellezés;
- riportmódszer;
- projektmódszer;
- terepgyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;
- művészi kifejezés.

Tan eszközök: Törekszünk arra, hogy beszerezzük azokat az alapvető oktatási eszközöket, szakkönyveket, amelyek a környezeti és egészségi nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználdott vegyszereket, eszközöket.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

Minőségfejlesztés

Az iskolai környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről.

A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és a módszertani ismeretekben való fejlődést.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT, AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

Sajnos folyamatosan nő azon tanulóknak a száma, akik egyre nehezebb körülmények között élnek. A családok egy része munkanélküliséggel és anyagi gondokkal küzd. Sok esetben a szülők megromlott kapcsolata következtében kerül a gyermek hátrányos helyzetbe. Ezeket a jelensége-

ket fokozottan figyelniük kell, hiszen az ezekből származó hátrányokat csak így kompenzálhatjuk.

Helyzetfeltárás: A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök feladata és felelőssége. A hátrányos illetve veszélyeztetett tanulóakra vonatkozó adatokat egyeztetni a gyermekvédelmi felelőssel.

Programjaink célja

- Segíteni a tanulók
  - beilleszkedését az iskolai környezetbe,
  - egyéni ütemű fejlődését.
- Kapcsolat kialakítása és fenntartása iskola-család, támogató intézetek között.
- Szükségletek és helyi erőforrások feltérképezése.
- Szülői közösségek és csoportok felvilágosítása a szülőknek járó szolgáltatásokról, értekezletek, megbeszélések keretében.
- Problémák észrevétele.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- Különös figyelmet fordítunk azon tanulóakra, akik viselkedésében magatartászavaros jegyeket fedeztünk fel. A probléma megoldása érdekében együttműködünk az érdekelt szervezetekkel.
- Tanulóinknál törekszünk arra, hogy felismerjék a tanulás fontosságát.
- Kapcsolatfelvétel az érintett tanulók szüleivel, fogadóórák tartása.

Az iskolában elérhető szociális szolgáltatások

- Diákétkeztetés segítségének lehetőségei:
  - Napi háromszori: tízórai, ebéd, uzsonna, vagy
  - csak ebéd.
  - A három vagy több gyermek esetén térítési díjkedvezmény.

- **Teljeskörű tankönyvtámogatás 1-8. évfolyamokon (Fenntartói finanszírozás és a törvénynek megfelelően).**

Elvárható eredmények

- Az iskolai nevelés – oktatás legyen képes a szociális helyzetből és a képességek különböző fejlettségéből adódó hátrányok ellensúlyozására.
- Csökkenjen a hátrányt jelentő különbségek mértéke.
- Csökkenjen az iskolai hiányzások óraszám.
- A hátrányos helyzetű tanulók elkerüljék az évismétlést,
- **A lemorzsolódásban veszélyeztetettek visszaszorítása**
- A tanulók méréseredményei pozitív irányú fejlődést mutassanak.

A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

A tanulók magatartását és szorgalmát havonta értékeljük a következő kritériumok szerint, melyeket a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztály közössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is vegyenek részt.

A magatartás és értékelésének kritériumai

A magatartási érdemjegyet a tantárgyi osztályzattól függetlenül kell megállapítani!

5 (példás) a tanuló magatartása, ha:

- a házirendben felsorolt követelményeknek megfelel,
- pozitív hatást gyakorol a közösségre, a tanulótársait is az iskolai követelmények megtartására ösztönzi,
- önállóan és szívesen tevékenykedik a tanulóközösségben, van véleménye, javaslata, segíti mások közösségi beilleszkedését, a hibák feltárását,
- az elbírált időszakban fegyelmi büntetése nem volt,
- tanulmányi fegyelme szilárd, tanítási órákon aktív,
- óvja a közösség vagyonát, a rongálók megfékezésében segít tanárainak.

4 (jó) a tanuló magatartása, ha:

- az iskolai házirendben foglaltakat általában betartja,
- szívesen vesz részt a közösség életében, bár annak alakítására befolyást nem gyakorol,
- a rábízott feladatokat elvégzi, de önként nem vállal feladatot,
- a viselkedésére vonatkozó követelményeket megtartja, de közömbösen tűri mások fegyelmezetlen viselkedését,
- más tanulók segítségével kevésbé törődik,
- a tanórákon aktívan figyel, képességeihez mérten segítséget ad elmaradó társainak,
- óvja az iskola berendezéseit.

3 (változó) a tanuló magatartása, ha:

tudatosan nem árt a közösségnek, de számítani lehet rá, a közösség rendjéhez vonakodva igazodik,

a követelményeket csak többé-kevésbé teljesíti,

hajlamos a fegyelem megsértésére,

esetenként a tanárokkal szemben is udvariatlan, nyegle, tanórákon esetenként fegyelmezetlen, társait zavarja, de hibái kijavításában igyekezet tapasztalható,

a közösség munkájában csak esetenként és vonakodva vesz részt,

az elbírált időszakban (félévben) egynél több szaktanári, vagy osztályfőnöki figyelmeztetése volt,

tanulmányi fegyelme ingadozó, munkája passzív,

az iskola berendezéseinek megóvásában közömbös,

a házirendben foglaltakat csak részben tartja be.

2 (rossz) a tanuló magatartása, ha:

szándékosan árt a közösségnek, egyes tanulóknak,

a házirend és a követelmények betartásában hanyag,

rombolja a közösség munkáját, fegyelmét, másokat erre bíztat,

szemben áll a közösséggel,

durva, goromba, megengedhetetlen a viselkedése és a hangvétele, az iskola berendezéseiben kárt okoz, erre társait biztatja,

tanári irányítást nem fogad el,

külső megjelenése kihívó, hanyag, ápolatlan,

az elbírált időszakban osztályfőnöki figyelmeztetésnél szigorúbb fegyelmi büntetése volt.

az elbírált időszakban (félévben) igazgatói figyelmeztetése vagy intője volt

Azonnali igazgatói figyelmeztetés vagy intő jár a következő esetekben a vétkekesség súlyosságát figyelembe véve:

- szándékos károkozás
  - lopás
  - verekedés
  - dohányzás, alkohol fogyasztás
  - saját és mások testi épségének szándékos veszélyeztetése
  - jegyek, ellenőrző hamisítása
  - iskola engedély nélküli elhagyása
- egyéb, nem nevesített, de kirívó cselekedetek.

A tanuló szorgalmának értékelése

5 (példás) a tanuló szorgalma, ha:

- képességeihez és körülményeihez képest állhatatos törekvést tanúsít, tanulmányi fegyelme szilárd,
- céltudatosan és ésszerűen szervezi munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható, tanulásban önálló,
- minden tantárgyban elvégzi a kapott feladatot, tanítási órákon aktív,
- van érdeklődése és ebben az irányban önkéntesen többet is vállal (gyűjtőmunka, szakkör) aktívan bővíti ismereteit, ezeket lehetőség szerint tanórán is alkalmazza,
- kritikusan ellenőrzi saját munkáját is,
- munkáját állandóság jellemzi.

4 (jó) a tanuló szorgalma, ha:

- iskolai és otthoni munkáját elvégzi, vállalt kötelezettségeit teljesíti, de képességei, körülményei alapján többre lenne képes,
- rendszeresen, ellenőrzi önmagát, s tudja, hogy mihez kell mások segítségét kérni,
- a kötelező munkán felül többletet nem szívesen vállal,
- csak a szorosán vett iskolai tananyag iránt érdeklődik,

- a lemaradóknak szívesen ad segítséget, ha kéri.

3 (változó) a tanuló szorgalma, ha:

- iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít igyekezetet, kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti,
- tanulmányi munkájában figyelmetlen, pontatlan, esetenként készületlen,
- érdeklődését szétszórtság jellemzi,
- szóbeli és írásbeli feladatai hiányosak,

2 (hanyag) a tanuló szorgalma, ha:

- képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- tanulmányi munkája megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait rendszeresen elmulasztja,
- érdektelenséget, közönyt tanúsít, munkaeszközeit nem kíméli,
- tanulmányi eredménye elégtelen.

A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ELVEI

A gyermeket, a tanulót a tőle tanúsított jobb teljesítmény elérése érdekében az intézmény házi-rendjében foglaltak szerint jutalmazni kell.

A jutalom meghatározásakor figyelembe kell venni

- a tanuló által végzett munka súlyát, rendszerességét,
- a nevelőtestület, és a diákönkormányzat véleményét,
- a cselekedet közösséget előmozdító következményeit,
- a tanuló magatartásában megmutatkozó pozitív változásokat.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló, kiskorú tanuló szülője azt maga ellen kéri.

A fegyelmi büntetés lehet

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,

- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából (rendkívüli esetekben).

A fegyelmi büntetésről a nevelőtestület határoz.

A fegyelmi büntetés megállapításánál figyelembe kell venni

- a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét,
- az elkövetett cselekmény súlyát

A fegyelmi eljárás során

- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a tanulót meg kell hallgatni, és biztosítani kell, hogy álláspontját, védekezését előadja,
- a meghallgatáskor a tanuló vitatja a terhére rótt kötelességszegést, vagy a tényállás tisztázása egyébként indokolja, tárgyalást kell tartani.

A tárgyalásra a tanulót és szülőjét meg kell hívni.

- A fegyelmi eljárásba a szülőt minden esetben be kell vonni.
- A fegyelmi eljárásban a tanulót és a szülőt meghatalmazott is képviselheti.

A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg.

A fegyelmi eljárás lefolytatásának alapvető szabályait jogszabály állapítja meg. A fegyelmi eljárás lefolytatásának részletszabályairól az SZMSZ-ben kell rendelkezni.

Legitimációs záradék

A Pedagógiai Program kiegészítését a nevelőtestület a 2019. október 16-án tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

A Pedagógiai Program kiegészítését a nevelőtestület a 2019. október 16-án tartott ülésén értekezletén elfogadta.

A kiegészített Pedagógiai Program 2019. december 1-től hatályos.

A Pedagógiai programot a mai napon jóváhagytam.

.....

Kárpáthegyi Józsefné intézményvezető

Baracska, 2019.december 1.